

Det Danske Heerhærs
Rekrutternes Gymnastiske
Dannelse

Reglement
for
Rekrutternes gymnastiske
Dannelse

i
den Danske Armees Exerseerstoler,
saavelsom for
de Dele af Gymnastiken,
hvori
det tjenstgjørende Mandskab i Frem-
tiden skal øves.

København.
Trykt i Thieles Bogtrykkeri.
I 8 I 9.

S u d h o l d.

Side §

1. = a. Hvad Artilleristen, Infanteristen og
Tægeren skal lære i Exeerskolen.
2. = b. Hvad Kawalleristen tillige der skal lære,
og om de Dele af Gymnastiken, hvori
det tjenstgjørende Mandskab i Fremti-
den skal øves.

1ste Kapitel.

2. Om Forberedelsesøvelser.
2. 1. Hvorledes Rekruttens Stilling og Gang bør
være, og om hvorledes han bør nærme
sig sine Foresatte og hilse.
4. 2. Om at holde Legemet i Ligevægt.
5. 3. Om at bøje og strække Knæene.
6. 4. Om at hoppe.
7. 5. Hvorledes en Stang eller et Doug bør om-
fattes med Hænder og Fodder.
7. 6. Om at hænge i Hænderne og hæve Lege-
met op i højede Arme.

2det Kapitel.

8. Om Løben.
8. 7. a. Om det langsomme Løb eller Forberedel-
sesløbet.

Eide §

8. 7. b. Om det hurtige Leb.
9. 8. c. Om at løbe baglænbs.

3de Kapitel.

10. Om Springen.

10. 9. Hvorledes Springet i Længden foretages.

11. 10. Om Springet i Højden.

12. 11. Om Springet i Dybden.

4de Kapitel.

13. Om Voltigeren.

13. 12. Om hvor Voltigeren er forskellig fra Springen, om de Eide- og Bag- (eller Længde-) Spring, sojn skulle læres og om Voltigeerhestenes Forhøjning ved Tilsætning af Drækledse.

15. 13. Om Begyndelsesspringene, Tilsøbet og Forspringet.

19. 14. Om Bomspring og Vendinger.

20. 15. Om heel Mellempring, heel Udvendig- og halv Udvendig-Spring paa Bommene.

21. 16. Om heel Skelette og Sæpen.

22. 17. Om halv siddende Udvendig-Spring paa Bagdelen af Hesten, halv siddende Udvendig-Spring i Sadelen og heel Udvendig-Spring over Hesten.

24. 18. Om halv staaende Udvendig-Spring paa Bagdelen af Hesten, i Sadelen og paa bageste Bom.

Eide §

25. 18. Om Forsigtigheds-Negler ved Voltigeren.
26. 19. Om hvad Artilleristen og Infanteristen skal lære af Voltigeren, og om de Voltigeerbomme, som hertil skulle bruges.

5te Kapitel.

Om Huggen.

28. 20. Om det Nodvendigste, som heraf skal læres, og om Begyndelsesgrundene.

29. 21. Om rettet Stilling til Huggen og om Gardestilling.

31. 22. Om at rejsse sig fremad og baglænbs op.

33. 23. Om at marschere og retirere paa Tælling og paa Kommando.

34. 24. Om Udfaldene paa Tælling og paa Kommando.

36. 25. Om at hangere og trække.

38. 26. Om at espadonnere paa Tælling og paa Kommando.

41. 27. Om de enkelte Hib.

42. 28. Om de enkelte Parader, samt om Klingens Styrke og Svage.

44. 29. Om Entoerne, samt om hvad der forstaaes ved at markere.

45. 30. Om Battuterne.

46. 31. Om at sejere efter Hib og Parader.

48. 32. Om Myrallie-Huggen og det derved brugelige Kommando.

Side §

54. 33. Om Forberedelsen til Kontra-Huggen.
55. 34. Om Kontra-Huggen og om hvorpåd Nekrutternes Øvelse i Huggen kan indskrænkes i Ejercerhølen, hvis der ikke haves tid til at øve dem i Alt.

6te Kapitel.

57. 35. Om Bajonetfægten.
57. 35. Om det, som heraf skal læres Nekruttten, samt om hvad der bør tagges ved Attakker på den udvendige og indvendige Side, saavelsom ved Degagements efter Attakkerne.

60. 36. Om Paraderne.

62. 37. Om at avansere og retirere.

63. 38. Om Kommandoet ved Bajonetfægten.

64. 39. Om Kommandoet, naar Bajonetfægten foretages paa Stedet.

65. 40. Om Kommandoet, naar Bajonetfægten foretages ved at avansere og retirere.

67. 41. Om Kontra Bajonetfægten og det derved brugelige Kommando.

7de Kapitel.

68. 42. Om Klavren.

68. 42. Om den Orden, i hvilken Klavresøvelserne skulle foretages.

69. 43. Om at klavre paa Træ- og Rebstiger.

70. 44. Om at klavre paa Knudetouget.

Side §

70. 45. Om at klavre paa det glatte Toug og den lodret staaende Stang.

71. 46. Om Entren paa Skraateouget eller Skraastangen.

72. 47. Om at gaae op af Skraastangen ved Hjælp af Hænderne alene.

72. 48. Om at fliste Toug.

73. 49. Om at hænge i et Toug og lade samtidig fyre Geværet.

74. 49. Om hvad Kavalleristen i Fremtiden skal lære af Klavren.

8de Kapitel.

74. 50. Om Svømmen.

74. 50. Om det, som deraf i Almindelighed skal læres i Ejercerhølen, samt om hvad de af Mandskabet, som have fortrinlige Anlæg, endvidere skulle lære.

77. 51. Om Nedspringet i Vandet.

78. 52. Om at svømme paa Brystet ved Hjælp af Arme og Been, samt om hvorledes denne Svømmemaaade først bør indøves paa Tælling.

81. 52. Om hvorledes Svømmebevægelserne siden bør udføres i et Tempo, om Strog, Stød, Tilbagebevægelse, om den Længde, der skal svømmes forinden Selen affspændes, om den største Længde, der maa svøm-

Side §

- mes, samt om den Hjælp Læreren bør have af Rekrutterne.
82. 53. Om at flyde.
83. 54. Om at svømme paa Ryggen, saavel ved Hjælp af Arme og Been, som ved Hjælp af Benene alene.
84. 55. Om at træde Vandet.
85. 56. Om at dykke.
86. 57. Om Fremgangsmåaden ved at svømme under Vandet.
87. 58. Om at svømme med, mod og tvers over Stromme.
88. 59. Om at svømme i Mundering, med Væben og Uepakning.
90. 60. Om at bjerge, samt om den udstoppede Figur, som i Begyndelsen hertil bør bruges.
91. 61. Om de simpleste Evolutioner i Vandet, og om det herved brugelige Kommando.
94. 62. Om de almindelige Regler, som ved Vade- og Svømmesøvelser bør følges.

9de Kapitel.

97. Om Fægten.
97. 63. Om det, som heraf skal læres.
98. 64. Om Begyndelsesgrundene.
99. 65. Om Paraderne.
101. 66. Om de simple Sted.

Side §

102. 66. Om at kontredragagere.
104. 67. Om Kommandoet ved Begyndelsesgrundene.
106. 68. Om Myrallie-Fægten og Kommandoet ved samme.
- 10de Kapitel.
110. 69. Om Voltigeren paa levende Heste.
- 11te Kapitel.
111. 70. Om Svømmen med Hest.
- 12te Kapitel.
114. Om de almindelige Forholds- og Forsigtigheds-Regler, som ved de gymnastiske Øvelser bør igagttages.
114. 71. Om den Orden, i hvilken Øvelserne klas- sevis bør foretages, samt om hvad der i den første Klasse bør læres.
116. 72. Om hvad der i den anden Klasse bør læres.
118. 73. Om hvad der i den tredie Klasse bør læres.
120. 74. Om de øvrige almindelige Regler, som bør folges.
- 13de Kapitel.
129. Om de Dele af Gymnastiken, hvori det tjenstgjørende Mandskab for Fremtidens Skal øves, og hvad i øvrigt herved er at igagtage.
129. 75. Om Valget af de Underofficerer, som skulle dannes til Esquadrons- eller Kom-

Eide §

pagnie-Lærere, samt hvor og hvorledes de skulle øves.

133. 76. Om hvorledes Øvelserne i Hugget esquadrons- eller kompagnievæske skulle foretages med det tjenstgjørende Mandssab.
 134. 77. Om hvorledes Svømmeeøvelserne skulle foretages esquadrons- eller kompagnievæske med det tjenstgjørende Mandssab.
 136. 78. Om hvorledes Gymnastik-Lærerne for Fremtiden bor vælges og oplæres.
 139. 79. Om de ved Regimenterne ansatte Gymnastik-Læreres samt om Kompagnie-Lærernes aarlige Øvelser.
-

Dette Reglement har Hans Majestæt Kongen allernaadigst approberet til Regel og Rettensr ved Krutternes gymnastiske Dannelse i Armeens Exerseeskoler og for de Dele af Gymnastiken, hvori det tjenstgjørende Mandssab ved samtlige Regimenter og Korps i Fremtiden skal øves, hvilket efter altheroeste Besaling herved bekjendtgjøres.

B u l o w,

Generalmajor, Kammerherre, Hans Majestæts tjenstgjørende Generaladjutant, Chef for Generaladjutants-Staben, Storkors af Dannebrog-ordenen, Ridder af den preussiske røde Drns Ordens 1ste Klasse, samt Dannebrogsmænd.

Gymnastiken udbikler den Militæres physiske
Anlæg saaledes, at han bliver hurtig, smidig og
stærk, og derved sættes i Stand til med større Let-
hed at kunne lære, og med mere Hurtighed og Ud-
holdenhed at kunne udføre de forskjellige Bevægel-
ser som hans Tjenestie fordrer; den lærer ham tils-
lige fordeelagtigen at bruge sine Vaaben, høver
derved hans Mod og Selvtillid, og forstårer ham
desuden saadanne Færdigheder, som i hans Stil-
ling ere nyttige og anvendelige; derfor skulle føl-
gende Dele af Gymnastiken læres Rekrutten i Exer-
ceerskolen, og enkelte Dele af samme fortsættes med
Mandskabet i dets øvrige Tjenestetid, og alle læres
paa den Maade og til den Grad af Færdighed, som
dette Reglement bestemmer:

- a) Artilleristen, Infanteristen og Jæ-
geren skal i Exerceerskolen lære:
 - Førberedelsessøller.
 - Løben.
 - Springen.
 - Voltigeren.
 - Huggen.
 - Vajonesfægtten.
 - Klæren.
 - Svømmen.

b) **Kavalleristen** skal i Exerseerstolen foruden disse Øvelser tillige lære:

Fægten.

Voltigeren paa levende Heste og Svømmen til Hest; dog fritages han saavel som Artilleristen for Væsonetsfægten.

Saavel Kavalleristen som Artilleristen, Infanteristen og Jægeren skulle, saa længe de ere i Tjenesten, fortsætte Hungen, og naar Aarstiden tillader det, tillige Svømmen.

Iste Kapitel.

Om Forberedelsesøvelser.

§. I.

Hvorledes Rekruttens Stilling og Gang bør være.

Hans Stilling bør være fri, naturlig og uden Drang; Hovedet bør løftes i Vejret og Hagen trækkes noget ind; Skuldrene holdes stærk tilbage og nedad, Brystet frem, og Underslivet trækkes ind; Armene bør hænge frit udstrakte ned til Siderne, Lår og Been samlede, Knæene lige, Hælene tæt og lige ved hinanden, og Godspidserne udad.

Han bør vænnes til at bevæge sit Legeme frem med Sikkerhed, Lethed og Anstand, og derfor maa Læreren øve ham i at gaae rigtigt, ved ofte at lade

ham gaae forbi sig, og paasee, at Legemet bringes utvungent frem, at Armene bevæges naturligt frem og tilbage, saaledes at højre Arm og venstre Been og venstre Arm og højre Been omrent følges ad, at Knæene strækkes, at Fodderne ikke krydse eller støde an paa hinanden, at Godspidserne sættes noget udad, at hverken Hælen eller Spidsen af Foden, men hele dens underste Blæde paa eengang sættes paa Jorden, og at Legemets Holding og Afstand isvrigt er den samme som ved Stillingen er fastsat.

Under denne Øvelse bør Læreren tillige venne Rekrutten til Maaden, hvorledes han bør nærmere sig og staae for sine Foresatte, naar der kaldes paa ham, hvorledes han sjæblækkelsen bør svare høit og tydeligt: her, trine hurtigen frem i anden Marsch, eller hvis han er flere Skridt fra dem, da hurtigen løbe frem; naar han nærmere sig dem paa en Afstand af tvende Skridt, gjøre holdt, og efter at have modtaget deres Besalinger, træde et Skridt tilbage, derpaa gjøre fermt omkring og etter hurtigen begive sig bort.

Han bør ved denne Lejlighed tillige instrueres om, hvorledes han overeenstemmende med Exerseerreglementet og senere Besalinger bør hilse, og herved paasees, at Armen under Hilsenen løftes saa højt, at Albuen holdes i Høide og Linie med Skulderen, og hvis han har Hat eller Hue paa, at disse da aftages hurtigen; alt dette bør øves ofte og saa-

længe, indtil han utvungent og med god Anstand kan udføre det, ligesom der og i Mandskabets øvrige Tjenestetid bør noie vaages over, at den dem i Exercerstolen lærte Holding og gode Anstand stedse vedligeholdes.

§. 2.

Om at holde Legemet i Ligevægt.

Paa et Balanseerbrædt eller paa en anden smal Flade øves Rekrutten i at gaae frem og springe ned, naar han kommer til Enden; herved paasees, at Fodderne ikke sættes lidet udad, at Arme holdes udstrakte til Siderne i lige Linie med Skuldrene, at de Bevægelsler, hvorved Ligevægten, naar den er tabt, atter skal tilvejbringes, udføres langsomme og staende paa een God. Derpaa øves Rekrutten, naar han er gaaet til Enden, at vende sig og at gaae tilbage igen, hvorved maa iagttages at Fodderne, førend Vendingen skal skee, ikke holdes for langt fra hinanden, og at Vendingen skeer hurtigen og paa en gang med begge Fodderne. Jovrigt bør de samme Negler, som ere givne for Stilling og Gang, ligesledes følges ved Ligevægtsøvelserne.

Ned denne saavel som ved alle de følgende Øvelser, der ikke udføres efter Kommando, ere Rekrutterne opstillede, enten ligefor de Nedskaber som afbenyttes til den forehavende Øvelse, eller paa hvil-

ket som helst Sted der findes passeligt. De træde i Begyndelsen Mand for Mand og siden flere paa eengang frem til Øvelserne, og indtage atter deres forrige Plads, naar disse ere endte.

§. 3.

Om at bøje og strække Knæene.

Der kommanderes:

Øil Forberedelsessøvelser — Ret Eder!
hvorpaa Rekrutterne hurtigen rette sig i en Arms Afstand fra højre til venstre Fløj og lade Hænderne blive liggende paa Sidemandens Skulder indtil der kommanderes:

To!

hvorved Hænderne knyttede sættes i Siderne, saaledes at Tommelfingeren hviler paa Pegefingeren, som vendes opad, Hænderne hvile paa Hofterne, og Haandledet holdes stift. Derpaa kommanderes:

Bøj Knæene!

og strax derpaa tælles

Een! To! Tre! Fire!

Ved Een! hæver Rekrutten sig op paa Tærne med strakte og samlede Knæ; ved To! bøjer han Knæene udad saa dybt som muligt; ved Tre hæver han sig atter op paa Tærne som ved det første Tempo; og ved Fire! sætter han Hælene

sagte til Jorden og bliver staende i den Stilling,
i hvilken han begyndte Øvelsen.

Naar denne Bevægelse er vel indøvet paa
Tælling, da fortsættes den paa Kommando, hvor
ved det samme iagttrages, med den Forstjel, at
Bevægelserne Lid efter anden udføres med større
Hurtighed.

§. 4.

Om at hoppe.

Rekrutterne staae opstillede og i samme Af-
stand fra hverandre, ved denne som ved den fore-
gaaende Øvelse. Læreren kommanderer:

Der skal hoppes! — Begynd!

Rekrutten bør nu Knæene paa ovenansorte
Maade, springer i samme Hæblik noget i Vesret
med samlede og strakte Knæ og Godspidserne ned
og udad, falder derpaa ned paa Tæerne med udad-
bøjede Knæ, springer atter i Vesret og vedbliver
disse Bevægelser, indtil der kommanderes:

Holdt!

Overlegemet maa under disse tvende Forbere-
dels:Øvelser holdes lige, Hænderne holdes i Si-
derne, for derved hvore at kunne trække Skuldrene
tilbage, og ved den sidste bør det især paasees, at
Medspringet ikke nojagtigt.

§. 5.

Hvorledes en Stang eller et Toug bør
omfattes med Hænder og Fodder.

Stangen eller Touget bør omfattes saaledes
med Hænderne, at den ene Haand gribet oven over
den anden, og med Fodderne saaledes, at Touget
eller Stangen holdes imellem Bristen af den ene
Fod og Hælen af den anden Fod, hvorved Fodder-
nes Stilling bliver den samme, som naar man sid-
dende lægger dem overkors.

§. 6.

Om at hænge i Hænderne og hæve Le-
gemet op i bøjede Arme.

Denne Øvelse foretages paa Skraastangen med
flere af Mandskabet paa eengang uden Kommando
saaledes: Rekrutten springer op, gribet med en
Haand paa hver Side af Skraastangen, dog uden
at Hænderne sammenfoldes, og hænger i strakte
Arme, hvorpaa han ved at bøje Armene hæver Le-
gemet saa højt, at han kan see over Skraastangen;
nu lader han atter Legemet synke langsomt ned ved
at strække Armene aldeles ud, og igentager Øvel-
sen ved vekselvis at hæve sig op til begge Sider,
saalænge han kan holde det ud; efter endt Øvelse
springer han ned paa Tæerne med bøjede Knæ.

Da alle foregaaende Øvelser ere højest vigtige, saavel for at forberede Rekrutten til de egentlige gymnastiske Øvelser, som og for at sikre ham for den Fare, der kan være forbunden med at lære Gymnastik, naar ikke hans Lemmer forinden ere styrkede og smidiggjorte, saa bør det alvorlig paasees, at alle Forberedelsesøvelser indøves tilgavns, og ikke forlades forinden Rekrutten har opnaet en betydelig Færdighed deri.

2det Kapitel.

Om Løben.

§. 7.

a) Om det langsomme Løb eller Forberedelsesløbet.

Under dette paasees det, at Rekrutten holder Legemet lige og frit, at Armene ikke for voldsomt bevæges frem og tilbage, at Knæet og Wristen strækkes, i det Huden kastes frem, at Huden sættes paa Spidsen noget udad, og at der gjøres lange og høje Skridt eller Spring; derfra seer Overgangen til

b) Det hurtige Løb.

Herved holdes Legemet lidet for over, Knæene og Armene noget bejede, og Skridtene gjøres mindre og hurtigere.

I det langsomme Løb øves Rekrutterne til en Længde af 800 Ålen, og i det hurtige ikun til 400 Ålen. Mandskabet foretager Løbessøvelserne i omtrent tre Ålens Afstand fra hinanden, først i et mindre, derpaa i et større Antal, omfider alle samlede, i en dertil afmærket Løbebane, der høst bør afmærkes i en stor Kreds, fordi Læreren faaledes bedre kan være opmærksom paa enhver af de løbende. Maar Mandskabet staer opstillet, kommanderes der:

Der skal løbes! Højre (eller Venstre) om! Løb!

Skal der løbes hurtigen, kommanderes endnu engang: Løb!

og naar Øvelsen skal ophøre, kommanderes: Holdt!

Hvorpaa Rekrutterne ende Øvelsen med et sædvalligt Forspring, med samlede Fodder og bejede Knæe, og opstille sig paa deres forrige Plads.

§. 8.

Tor at øve Rekrutten i, under Løbet at kunne vende sig om og see sig tilbage, og derved sikre ham for under Vendinger ikke at falde over sine egne Fodder, læres ham tillige

c) at løbe baglæns.

Herved kommanderer Læreren, naar Rekrutterne løbe fremad:

Til Højre! (eller til Venstre!) Omkring!

Ved Ordet omkring! fastes, hvis Vendingen skal skee til Højre, den venstre Fod over til den højre Side, i modsat Tilsætten den højre Fod over til den venstre Side, og Legemet drejes omkring til samme Side. Der sees under det baglænsløb tilbage til venstre, hvis Vendingen er stillet til højre Side, men er Vendingen stillet til venstre Side, da sees til højre; dette maa især iagttages i Kredsløbet, thi lebes der i lige Linie, da er det mere lige gyldigt, til hvad Side Rekrutten seer sig tilbage. Skridtene i det baglænsløb bør være forte og Fodderne sættes temmelig udad.

Maar Løbet skal ophøre, kommanderes:
Omkring! Holdt!

Da Løbet, især det hurtige, er meget angribende for Brystet, bør det behandles forsigtigt og sørdes gradevis.

3die Kapitel. Om Springen.

§. 9.

Hvorledes Springen i Længden
foretages.

Der afridses et Mærke eller Maal paa Jorden af 2-3 Alens Længde, hvilket Lid ester anden forsøges,

ligesom Rekruttens Færdighed tiltager, til en Længde af 5-6 ALEN. Rekrutten stiller sig 15-20 Skridt fra dette Mærke, begynder Tilsætten med langsomme og smaae Skridt, men foreger Løbets Hurtighed med hvert Skridt han nærmer sig det Sted, hvorfra Opspringet skal skee; her haver han sig op ved et kraftfuldt Stød med den ene Fod, kaster i det samme Hjeblik den anden Fod med strakt Knæ frem, samler hurtigen i Springet begge Fodderne, og ender Bevægelsen ved at springe ned paa Læerne med samlede Fodder, udad bojede Knæ og Overlegemet noget for over.

Maar Mandskabet er vel øvet i Længdespring paa jvn Jord eller Gulv, maa denne Øvelse foretages over Grobter og over en dertil indrettet Springgrav, hvis smalleste Ende bør være 3 ALLEN og bredeste Ende ikun $4\frac{1}{2}$ ALLEN.

§. 10. Om Springet i Højden. Dette foretages Uden Tilsætten og med samlede Fodder.

Han stiller sig noget foran den Glenstand, over hvilken han skal springe, bojer Knæene og springer i samme Hjeblik med samlede Fodder op og over samme. Under Springet trækkes de bojede Knæ op under Brystet med samlede Fodder; Nedspringet

steer paa Tærne med udad højede Knæ og Legemet lidet for over. Naar Springet uden Tillob er øvet til en Højde af en Alen, foretages samme

Med Tillob.

Dette gjøres ligesom Længdespringet, med den Forskjel, at Knæene under Springet trækkes højede op under Brystet; og at det Sted hvorfra Opspringet skal skee, forandres efter den oversprængende Gjenstands større eller mindre Højde. Medspringet skeer som ved den foregaaende Øvelse.

Springet i Højden med Tillob øves til en Højde af $1\frac{1}{2}$ -2 Alen, og foretages ikke blot ved Hjælp af Springmaskinen, men tillige over Gjerder, lave Bomme eller andre faststaaende Gjenstande.

§. II.

Om Springet i Dybden.

I det Rekrutten staer paa Trinnet eller det Sted, hvorfra der skal springes ned, kaster han med strakt Knæ en af Fodderne først ud, samler i Springet begge Fodderne, og falder paa Tærne med samlede Fodder, udad højede Knæ og Overlegemet noget for over.

Begyndelsen skeer i en Alens Afstand fra Jorden, og der lægges dagligen nogle Sommer til, indtil Springet skeer i en Dybde af 3 Alen. Denne

Springemaade bør især behandles forsigtigt, og ingenlunde overdrides.

Under alle Springesvelser maa det iagttages, at der stedse springes paa Tærne med sterk højede Knæ, og aldrig paa fuld Bod eller paa Hælene, hvilket er højest farligt; at Jorden, hvis den paa det Sted, hvor Medspringet skeer, er hard, hvergang først maa opgraves eller løsnes, og hvis Jorden paa det Sted, hvor Opspringet skeer, er slibrig, da bør bestroses med Sand. Foretages Springesvelserne paa Trægulv, da bør det Sted, hvor Opspringet skeer, overkrides, og det Sted, hvor Medspringet skeer, forsynes med Madratser.

Springesvelserne foretages uden Kommando. Rekrutterne ere opstillede bag hinanden, og foretage i Begyndelsen Mand for Mand Øvelsen; naar de have naaet nogen Færdighed og Sikkerhed, da bør Længde- og Højdespringene foretages af flere samlede paa eengang; Dybdespringene foretages stedse af enkelt Mand.

4de Kapitel.

Om Voltigeren.

§. 12.

Denne Øvelse lærer Rekrutten, ved Hjælp af Arme og Been at hæve sig op paa eller over en fast

Gjenstand. Den foretages i Almindelighed paa en udstoppet Træhest eller og paa levende Heste, men den bør og foretages over Bommne eller andre Gjenstande, hvor Springen ikke kan anvendes.

Den er forskjellig fra Springen deri, at man herved høver og svinger Legemet op ved for-enet Kraft af Arme og Been, hvorimod man ved Springen høver Legemet op ved Hjælp af Benene alene.

Da denne Øvelse i Særdeleshed bidrager til at gjøre Legemet let, smidig og kraftfuldt, saa bør heraf læres Følgende:

a) Sidespring.

1. Begyndelsesspringene.
2. Heel Bomspring (pommade) til højre og venstre over Sadelen.
3. Halv og heel Vending (volte) til højre og venstre over Sadelen.
4. Heel Mellemsspring (echappé) i Sadelen.
5. Heel udvendig Spring (ecarté) saavel med Hænderne paa Bommene som i Sadelen.
6. Halv udvendig Spring paa Bommene.
7. Heel Skelette (esquilette) med højre og venstre Been frem over begge Bommene.
8. Sæxen (croisé) paa Bagdelen frem og tilbage.

b) Bag- eller Længdespring.

9. Halv siddende udvendig Spring paa Bagdelen.
10. Halv siddende udvendig Spring i Sadelen.

11. Heel udvendig Spring over Hesten.
12. Halv staaende udvendig Spring paa Bagdelen.
13. Det samme Spring og ned med Kattepringet.
14. Halv staaende udvendig Spring i Sadelen.
15. Halv staaende udvendig Spring paa bagste Bom.

Boltigeerhestene bør, ved Tilsætning af Træklodse under Esdderne, kunne gjøres højere og lavere, og Rekrutten bør i Begyndelsen øves, naar Hesten staaer lavt; først da, naar han ved Øvelse har opnaet nogen Færdighed, bør Bevægelserne foretages paa en højere Hest.

De fleste Spring inddelles i halve og hele, og de halve atter i siddende og staaende. Ved halve forstaes de Bevægelser, ved hvilke man høver sig op, og sidder eller staaer paa Hesten; ved hele forstaes saadanne, ved hvilke man springer over Hesten.

§. 13.

I. Begyndelsesspringene ere:

- a) Staaende ved Hesten at gjøre halv Bomspring til Højre og Venstre.

Dette øves først til højre paa Hestens Bagdeel. Rekrutten griber med den venstre Haand paa den bagste Bom, lægger den højre Haand paa Hestens Bagdeel, og børjer Arme og Been. Nu høver han

sig op ved forenet Kraft af Armenes og Benenes Udstrekning, lader Legemet hvile nogle Øjeblikke paa de strakte Arme, løfter og svinger derpaa det højre Been højt og let over Hesten, gribet med den højre Haand paa den bageste Bom, drejer Brystet til samme Bom, slutter strax derpaa med Knæ og Laar mod Siden af Hesten, og sætter sig sagte ned med lige Legeme. Nedspringet stær ved at hæve sig op i noget besjede Arme, med Legemet lidet for over, kasse det opsvingedede Been tilbage igjen, lægge Haanden tilbage paa det Sted, hvor den under Opspringet hviledes, svæve nogle Øjeblikke paa Armenene, og derpaa springe ned med bojede Knæ.

Har han lært at hæve sig sikert op, da vænnes han til i Opspringet strax at svinge Benet over Hesten, uden i Forvejen at hvile paa Armenene.

Maar Springet er lært paa Bagdelen af Hesten, da øves det i Sadelen med venstre Haand paa forreste og høire Haand paa bageste Bom, og derefter gjøres det samme Spring til venstre Side paa samme Maade, med den Forskjel, at det venstre Been her, efter Opspringet svinges over Hesten, m.v.

Maar Rekrutten med Sikkerhed kan springe op og af Hesten, da vænnes han og til at springe op i det samme Øjeblik Nedspringet ender, og igjentager dette saaledes flere Gange.

b) Sidbende paa Hesten at hæve sig op og ned.

Idet Rekrutten med halv Bomspring har sat sig op bag eller i Sadelen, bevæger han Overlegemet noget frem, strækker Armene ud og trækker Benene med bojede Knæ saa højt op uden om Armenene, at begge Fodderne kunne sættes samlede bag ved Bommene, hvorpaa han rejser sig op med lige Legeme. Nu bojer han sig ned igjen, gribet etter med begge Hænder paa Bommene, lader Benene synke ned, slutter og sidder sig igjen paa Hesten; denne Bevægelse igjentages flere Gange efter hinanden, og Nedspringet stær som ved Bomspringet eller og som ved Dybdespring.

c) Fortsat halv Mellem- og Udvendigspring.

Den højre Haand lægges paa bageste og den venstre Haand paa forreste Bom, Arme og Been ere bojede; nu hæves Legemet op, Knæene bojes og trækkes op under Brystet, og Fodderne sættes samlede i Sadelen; derpaa springes, i det man holder paa Bommene, baglæn ds ned og strax op igjen, saaledes, at Fodderne sættes udenfor Bommene; nu springes atten, i det man holder paa Bommene, baglæn ds ned, og de samme Bevægelser igjentages saaledes i og udenfor Sadelen. Der endes med at

staae oprejst i Sadelen, hvorfra der springes ned paa modsat Side.

d) Halv Skelette.

I det Refrutten hæver sig op fra Siden med Hænderne paa Bommene, løftes den højre Haand saa meget op som udfordres for at det højre Been kan swinges over den bageste Bom, hvorpaa Haan- den etter gribet paa Bommen; nu soever Legemet saaledes med strakte Arme nogle Hjeblikke, indtil det højre Been etter paa samme Maade swinges tilbage igjen og der springes ned. Den samme Bevægelse øves med det venstre Been over den forreste Bom paa samme Maade.

I) Tillsbet er vigtigt og bør øves vel; det bør begyndes langsomt, og maa tiltage i Hurtighed jo mere man nærmer sig den Ejenstand, der skal springes paa eller over; det ender med et sædvanligt Længdespring (Forspring) paa 2-3 Alen.

Refrutten bør tidlig vænnes til et fort Tillsb., som ved de halve Spring ikke bør være længere end 8 - 10 Alen, ved de almindelige hele Spring ikkun 12 - 15 Alen, og ved forseerte og Længdespring aldrig over 20 Alen, da den Kraft, hvormed Springet selv skal udføres, svækkes eller formindkes ved et altfor langt og anstrengende Tillsb.

Den Refrut maa stedse ansees for den før-

digste, der med kortest Tillsb udfører de af ham fordrede Bevægelser med den behørige Nojagtighed, Bestemthed og med god Unstand.

Naar Hænderne under Springet gribte om Bommene, da holdes de saaledes, at Tommelfingrene vende indad til Sadelen og de øvrige Fingre udad; naar de lægges paa Hesten, da steer det med lige udstrakt Haand og fæmlede Fingre. Alle Bevægelser bør steer paa Tærne og ved saameget muligt at lade Legemet svæve paa strakte Arme.

§. 14.

2. Om Bomspring.

Bed Bomspring skal Bryset under Springet være vendt mod Bommene.

Bed heel Bomspring til højre hæves Legemet op og Benene swinges med bøjede Knæ saaledes, at det højre Been kommer først over Hestens Bagdeel. Medspringet steer paa den modsatte Side med Ansigtet mod det Sted, hvorfra Opspringet blev gjort. Hænderne flyttes under Springet, saa at den højre Haand kommer til at ligge paa den forreste, og den venstre paa den bageste Bom; gisres Springet til Venstre, da finder det Modsatte Sted, see Litr. a. i Begyndelsesspringene.

3. Vendingerne.

Ned disse forstaes faadanne Bevægelser, ved hvilke Brystet under Springet er vendt fra Bommene.

Skal der gjøres halv Vending til Højre, da legges Hænderne paa Bommene, Legemet hæves op, og Benene svinges samlede over Hestens Bagdeel, i det den højre Haand løftes og strax igjen gribes saa hurtig paa Bommen, at Legemet kan hvile svævende paa Armene, medens Benene hænge ned paa den modsatte Side af Hesten.

Skal der gjøres heel Vending til Højre, da svinges Benene samlede og strakte, saa sterk op og over Hesten, at Nedspringet kan skee paa den modsatte Side af Hesten, med Ryggen lige mod Gaderne.

Det Modsatte tagtages, naar der gjøres halv og heel Vending til Venstre.

Under Vendingen til Højre hviler Legemet, i det Benene svinges over Bommene, paa den venstre Arm, som i samme Øjeblik bøjes lidet, og under Vendingen til Venstre hviler Legemet paa den højre Arm, der ligeledes bøjes lidet.

§. 15.

4. Ved heel Mellemspring lægges en Haand paa hver Bom, de samlede Been trækkes

med bojede Knæ saa højt op, at Hæderne kunne bringes over Gaderne uden at røre ved samme, og Nedspringet skeer paa den modsatte Side med Ryggen mod Hesten, see Litr. c. i Begyndelsesspringene.

5. Heel Udvendigspring gjøres paa samme Maade, med den Forstjel, at Benene ved dette trækkes lidet bojede op uden om Armene, see Litr. c. i Begyndelsesspringene.

6. Halv Udvendigspring paa Bommene (at staae paa Bommene) gjøres ligesom i det Foregaaende, med den Forstjel, at Benene, med bojede Knæ, trækkes saa højt op uden om Armene, at Hæderne kunne sættes paa Bommene, hvorpaa den Springende rejser sig frit op, og springer ned paa sædvanlig Maade.

Da Springets Højde og Længde i Almindelighed beroer saavel paa Tillsbets og Forspringets Bestemthed og Hurtighed, som og paa Armenes kraftfulde og hurtige Udstrækning, samt paa Hændernes rigtige Brug og Tryk, saa maa alt dette nuje tagtages ved alle, men især ved de hele Spring.

§. 16.

7. Heel Skelette gjøres ligesom den halve, see Litr. d. i Begyndelsesspringene, med den Forstjel, at det højre Been, naar Springet først skeer med dette, maa efter at være svinget over

den højre Bom, strax tilsige svinges over den venstre Bom, og den venstre Haand i samme Øjeblik festes og strax sættes til igjen; derpaa trækkes det højre Been forbi det venstre, og Nedspringet skeer som sædvanligt. Det Modsatte iagttaages, naar Skeletten først gjøres med det venstre Been.

8. **Særen** gjøres siddende paa Bagdelen af Hesten, med Ansigtet mod Bommene, saaledes:

Bed at bevæge Benene nogle Gange frem og tilbage, søger Rekrutten at give dem et Sving, hvorved de, ved hjælp af Armmene tilsige, fastes tilbage og i Bejret saa højt, at Fodderne kunne krydse hinanden i det Legemet drejes og dets Stilling for andres saaledes, at Ansigtet vender ud mod Bagdelen af Hesten. I det Svinget skeer, hviler Legemet paa Armmene lidet for over paa den bageste Bom; jo højere Benene fastes tilbage, jo fuldkomnere gjøres Bevægelsen.

Nedspringet skeer ved at lægge Hænderne paa Hestens Bagdeel, og ståtende paa Armmene springe ned bag Hesten med Benene uden om Armmene.

§. 17.

Ved de nu følgende Længde- eller Bagspringer Tillsbet og Forspringet ligesom ved Sidespringene, og Hændernes Stilling saaledes, at Gingrene samlede vende noget udad mod Siderne af Hesten.

Det er ved alle Længdespringene vigtigt, at Hænderne lægges saa højt op som muligt og hæft paa den bageste Bom.

9. Halv siddende Udvendigspring paa Bagdelen af Hesten gjøres med sædvanlig Tillsb og Forspring; Hænderne lægges paa Bagdelen saa tæt som muligt ved den bageste Bom, og Rekrutten springer op og sidder saaledes, at Laarene slutter mod samme Bom; Hænderne forlade under Springet Bagdelen, og grib om den bageste Bom, saaledes at Tommelfingrene vende mod Legemet, og de øvrige Gingre mod Sadelen.

Nedspringet fastes Benene samlede og strakte tilbage over Bagdelen, i det Armmene strækkes rast ud, og der springes ned bag Hesten med Ansigtet mod samme.

I Begyndelsen hjelpes Rekrutten ved dette Nedspring, for at han ikke, hvis Bevægelsen mislykkes, udsættes for farlige Stød.

10. Halv siddende Udvendigspring i Sadelen, udføres aldeles som det foregaaende; Hænderne lægges ved Opspringet saa tæt som muligt ved den bageste Bom, og Armmenes og Benenes Udstrækning maa her ske hurtigere og noget kraftfuldere; Hænderne flyttes under Springet fra Bagdelen, og grib om den forreste Bom paa nyligen omtalte Maade. Nedspringet skeer som efter

halv siddende Bomspring, see Begyndelsesspringene
Litr. a.

11. Heel Udvendigspring over Hesten (Springet over Hesten) gjores paa samme Maade som de ivene foregaende, med den Forstjel, at Hænderne herved legges endnu længere frem, enten i Sadelen eller i det Mindste paa den bageste Bom, og at Tilslabet, Forspringet, samt Armenes og Benenes Udstrækning nu bor være langt hurtigere og kraftfuldere. Medspringet steer foran Hesten med Ryggen mod samme. Benene maae under Springet holdes temmeligen udstrakte fra hinanden, for ikke at berøre Hesten.

Bed dette, saavelsom ved det foregaende Spring legges en Sadelpude over Bommene, for ikke at udførte den Springende for farlige Stød, naar Bevægelerne mislykkes, som og for at vennen ham til, Tid efter anden, at lægge Hænderne længere frem paa Hesten, hvilket ved Længdespringene er meget vigtigt.

§. 18.

12-13. Halv staaende Udvendigspring paa Bagdelen af Hesten gjores ligesom det halve siddende, see §. 17. 9., med den Forstjel, at Benene trækkes uden om Armenes med højede Knæ saa højt op, at Hædderne kunne sættes samlede med Godspidserne lidt udad paa Bagdelen tæt ved ba-

geste Bom; derpaa rejser Rekrutten sig lige op og gør Medspringet enten til en af Siderne, eller ved atter at høje Knæne, lægge Hænderne samlede paa Halsen af Hesten, i det samme springe ud over Halsen med Benene uden om Armenes, og ned fra Hesten med Ryggen mod samme; denne sidste Bevægelse kaldes Kattespringet.

14. Halv staaende Udvendigspring i Sadelen gjores ligesom det foregaende Spring, men med nogen mere Kraftanwendung, Benene trækkes saa langt frem uden om Armenes og Bommene, at de kunne sættes samlede i Sadelen. Medspringet steer til en af Siderne eller ved Kattespringet, og paa samme Maade udføres ligeledes

15. Halv staaende Udvendigspring paa bageste Bom, med den Forstjel, at Benene her med sterkt højede Knæ maae trækkes saa højt op, at Hædderne kunne sættes samlede paa den bageste Bom, hvorpaa den Springende rejser sig lige op, og springer ned ved en af Siderne.

Der bor ved Voltigeren stedse tagtages en gradevis Fremgang fra det Lettere til det Sværere, og Læreren bor aldrig fordre en vanfelig Bevægelse af Rekrutten, forinden han har Færdighed i den dertil hørende Forberedelsesøvelse. Der bor lægges Madratser omkring Hesten, og ved Længdespringene en Sadelpude over Bommene. Ved de letters

Spring skal der stedse staae Fæn, og ved de vanskelige Spring Flere ved Hesten, hvilke med nogen Opmærksomhed maae vaage over den Springende, og med Sikkerhed og Færdighed griben ham, hvilket et Spring mislykkes, og det bør ikke tillades at noget Spring foretages, naar Ingen staarer ved Hesten eller Bommen for at hjelpe og sikre den Springende; ved vanskelige og farlige Spring bør Læreren selv tage mod de Springende, ligesom Læreren ofte selv bør voltigere med, for at foregaae Rekrutterne med et godt og opmunrende Exempel.

§. 19.

Af ovenstaende Bevægelser skal Artilleristen og Infanteristen ikun lære de, som ere nødvendige for at han med Lethed og Sikkerhed kan sætte over Bomme, Ledde eller saadanne Gjenstande, hvor ikke Springen kan anvendes, og hertil vil følgende være tilstrækkelige:

Halv Bomspring til Højre og Venstre.

Siddende paa Bommen at hæve sig op og ned.

Heel Bomspring til Højre og Venstre.

Heel Vending til Højre og Venstre.

Halv og heel Mellempring.

Disse skulle af Artilleristen og Infanteristen foretages paa Bomme, som til den Ende i Exerseerskolerne skulle opsættes, hvilke bør være 9-12 Tommer tykke, 8-12 Alen lange, og 9-12 Tommer

brede, og hvile paa tvende i Jorden faststaaende Opstandere saaledes, at de kunde flyttes højere eller lavere, ligesom Rekrutterne have optaet større eller mindre Færdighed.

Rekrutterne skulle først øves Mand for Mand, og naar de have gjort nogen Fremgang, da skulle flere paa eengang foretage de ovenomtalte Øvelser paa Bommen; dog bør der af Vedkommende anvendes den største Forsigtighed herved, for at Rekrutterne ikke skulle være udsatte for Fare.

Endskjønt ikke andre Requisiter end de ovenomtalte Bomme skulle anskaffes ved Artilleriets og Infanteriets Exerseerskoler til Rekrutternes Øvelse i Voltigeren, saa tillades det dog de Regiments og Korpsers Exerseerskoler, der allerede ere forsynede med udstoppede Træhest og øvrige Requisitter til Voltigeren, indtil videre at afbenytte disse og foretage Voltigeren paa den Maade, som de hidtil have brugt, dog maae i saa Fald Bevægelsene foretages saaledes som i dette Reglement er fastsat.

5te Kapitel.

D m H u g g e n .

§. 20.

Denne Øvelse lærer at bruge Side geværet sikert og fordeelagtigt, saavel til Forsvar som til Angreb.

Det Nodvendigste, som Rekrutten heraf skal lære, er Følgende:

- a. Begyndelsesgrundene.
- b. De enkelte Hid.
- c. De enkelte Parader.
- d. Entoerne (un deux).
- e. Battuterne.
- f. At skære efter Hid og Parader.
- g. Myrralliehuggen.
- h. Forberedelsen til Kontrahuggen.
- i. Kontrahuggen.

a. Begyndelsesgrundene ere:

- 1. Rettet Stilling til Huggen.
- 2. Gardestilling paa Tælling og paa Kommando.
- 3. Fremad og baglæns op og i Stilling.
- 4. Marschere og retirere paa Tælling og paa Kommando.
- 5. Falde ud paa Tælling og paa Kommando.
- 6. Forandre Stilling af Klingen (hangere).
- 7. At trække og at
- 8. Svinge Klingen (espadounere).

Da Sidegeværene ikke kunne beskadiges ved at bruges til Forberedelsesøvelserne, saa bor Rekruttens eget Sidegevær bruges hertil, eftersom dette bidrager langt mere end Pannieen til at styrke Hånd og Arm; de af Mandskabet, for hvilke Sidegevære ej ere reglementerede, kunne i det Sted bruge Pannieer.

§. 21.

I-2. Naar Rekrutterne ere opstillede i et Geled og rettede med Sidegeværene eller Pannieerne antrukne til Skuldrene, kommanderes;:

Til Venstre armlos!

Til Huggen! Net!

Bed Netningen til Huggen paasees, at Rekruttens Legeme drejes saaledes, at den højre Side aldeles vender frem; at Hovedet drejes saameget, at han frit seer lige ud over den højre Skulder; at den venstre Arm holdes fra Legemet strakt og vendt saaledes, at den indre Glade af Haanden vender til venstre; at han med den højre Haand holder Sidegeværets Greb ved den venstre Høfte; at Hodderne danne en ret Vinkel, saaledes, at den højre Hod staer ligefor den venstre Hods Hæl, og dens Spidse staer i lige Linie med den højre Skulder; at Legemet holdes lige og utvungent, og Benene holdes samlede og strakte; derpaa kommanderes:

Paa Tælling! en gard!

En!

hvorved Legemet skal synke ned og hvile saa aldeles paa det venstre Knæ, at den højre Hod kan, naar Læreren forlanger det, løftes op, uden at Legemets Stilling bringes ud af Orden; derpaa sættes ved

To!

den højre Hod med højst Knæ saa langt frem i lige

Linie med venstre Fods Hæl, at sammes Vrist næsten staer lodret under det højede Knæ; begge Knæene maae højes i lige Linie med Fodderne; Afstanden mellem Fodderne kan ikke næse bestemmes, da den bør rette sig efter Længden af Rekruttens Underkrop, men den Afstand er den rigtige, i hvilken Rekrutten staaer bekvæmt og dog overensstemmende med Reglerne. Overlegemet maa holdes lige, dog saaledes, at den højre Side alene vender frem (dette kaldes at Legemet effaceres); den højre Høste maa trækkes vel tilbage, for at Legemet kan forblive hvilende paa det venstre Been alene, og Læreren maa, for at være forvisset om dette, øste lade Rekrutten tage den højre Fod op, samt flere Gange lade ham gjøre Appeller (Slag) med den højre Fod.

Tre!

Herved løstes den venstre Arm bøjet og stærkt tilbage saa højt op, at Haanden holdes højere end Hovedet; Armen bør holdes saa stærkt tilbage i lige Linie med den venstre Skulder, at intet af Armen, men kun Haanden kan sees, naar man staaer ligesof Rekrutten.

Fire!

Mu bringes den højre Haand tilligemed Sidegeværet frem, og Armen holdes lidet bøjet, saa at der omtrent kan drages en lige Linie fra Vøjningen af Armen til Sidegeværets Spidse; Albuen trækkes ind,

og Haanden holdes i Tiers stilling; Hammel-fingeren ligger lige ud paa Ryggen af Grebet lidet fra Stiftpladen, og de øvrige Finger omslutte Grebet aldeles, saa at det holdes fast og sikkert, dog bør dette ikke skee med altfor stor Kraft, da Haanden ellers snart bliver træt og stiv; Haanden holdes isdet dybere end Skulderen, og Spidsen af Sidegeværet holdes omtrent i lige Linie med Hjet; derpaa kommanderes:

Hvæl!

hvorved den højre Fod trækkes tilbage, Armen synke, og Rekrutten staaer i rettet Stilling til Hugen, som da han begyndte.

Naar Gardestillingen er vel øvet paa Tælling, kommanderes:

Paa Kommando! en garde!

hvorved alle de nyligen i fire forskjellige Dele indsvede Bevægelser foretages samlede paa eengang og med muligste Hurtighed.

Naar Gardestillingen er indøvet til fuldkommen Sikkerhed, da lærer Rekrutten fra denne Stilling at rejse sig op og tilbage efter følgende Kommando:

§. 22.

Der skal rejses op!

Fremad op!

3. Ved Kommandoordet op! rejser Rekrutten

sig, staende i Gardestillingen op, ved at sette den venstre Gods Hæl bag ved den højre Gods Hæl, og i det samme at strække begge Kneene. Den venstre Arm maer i samme Øjeblik synke, og holdes strakt nedad, dog uden at hvile paa Laaret, og drejes tillige saaledes udad, at den indvendige Deel af Haanden vender til venstre Side; den højre Arm hugger tillige ud, og Haanden holdes saaledes, at alle Fingerne vende i Kvartstilling; Sidegeværeret strækkes lige frem, og Spidsen holdes i lige Linie med Haanden; Legemet holdes lige og sterkt effaceret. Nu kommanderes:

Fremad! en garde!

Hvorved det samme iagttaages, som under Gardestillingen paa Kommando er ansært.

Ned Kommandoordene:

Baglæn ds op!

trækkes den højre God i lige Linie tilbage til den indvendige Side af venstre Gods Hæl, hvorved joørigt iagttaages Alt hvad som ovenfor er ansært ved Fremad-Oprejsningen. Maar der kommanderes:

Baglæn ds! en garde!

stiller Rekrutten sig i den ovenmeldte Gardestilling ved at træde et ligesaa stort Skridt tilbage med venstre God, som han nyligen trædte frem, i lige Linie, saaledes at begge Hælene staae lige for hinanden.

Et Hæb udføres ved Haandens forte og højre Drehning i den Retning, i hvilken Habet skal staae, og ender med en fast Haand og udstrakt Arm; det bør aldrig gøres med mere Kraftaanvendelse, end at Haanden, hvis Habet ikke lykkes, roeligen kan standse paa det Sted, hvor den skulle være holdt, hvis Habet var lykkedes; dersom dette ikke iagttaages, da for hugger Rekrutten sig, og giver derved farlige Blottelser.

§. 23.

4. Derpaa læres Rekrutten at marschere og retirere paa Tælling og paa Kommando. Læreren kommanderer:

Der skal marscheres paa Tælling.

Marscheer! En! To! En! To! o. s. v.

Maar der skal marscheres, da flytter Rekrutten, staende i Gardestillingen, ved Kommando Ordet En! den venstre God lige frem forbi den højre, og sætter den i omrent 4-8 Tommers Afstand foran samme paa Jorden i den samme Retning, som den før stod, og drejer Haanden og Sidegeværeret i Kvart Parade; ved To! flytter han atter den højre God lige frem, og saa langt forbi den venstre God, at han kan træde i den sædvanlige Gardestilling med Haanden i Tiers.

C.

Skal der retireres, da kommanderes:

Der skal retireres paa Tælling!

Retireer! En! En! To! v. s. v.,

hvorpaa Rekrutten, staende i den sædvanlige Gardestellung, paa Kommando Ordet En! flytter den højre God ligesaa meget tilbage i lige Linie forbi den venstre God, som han før satte den frem; og ved To! sættes atter den venstre God i lige Linie tilbage i Gardestillingen.

Naar dette er øvet paa Tælling, kommanderes:

Der skal marscheres og retireres paa Kommando fire Skridt frem og tilbage!

Marscheer!

hvorpaa Rekrutten marscherer fire eller saamange Skridt frem, som Læreren har bestemt; gør, i det han ender Marschen, en Appel med den højre God, og træder strax derpaa, uden videre Kommando, ligesaa mange Skridt tilbage igjen.

Legemet holdes ved denne Øvelse, som ved Gardestillingen; det effaceres saa meget muligt, og Skridtene gjøres lekte, hurtige og utvungne.

§. 24.

S. Nu begyndes med Udfaldene, og der kommanderes, i det Rekrutten staer i Gardestillingen:

Der skal faldes ud paa Tælling!

Stræk!

Bed Kommando Ordet Stræk! strækkes det venstre Kne aldeles ud, og Høfterne bringes frem, saa at Legemet næsten hviler paa det højre Kne, som i samme Øjeblik bojes sterkere; derpaa kommanderes:

Fald ud!

Hvorved den højre God træder saa langt frem i en lige Linie, at Bristen af Hoden staer lodret under det bøjede Kne; den venstre Arm fastes i samme Øjeblik udstrakt hurtigen ned, saaledes, at den indvendige Deel af Haanden vender til venstre, og Armen holdes saa langt fra det venstre Laar, at den omtrent danner en lige Linie med den højre Arm, som ligesedes i samme Nu udstrækkes, i det Haanden hugger ud med Sidegeværet i Quart Stilling; Habet ender saaledes, at Spidsen af Sidegeværet holdes noget højere end Haanden.

Overlegemet maa under Udfaldet holdes lige, og den venstre Hoste skydes vel ind, for at Legemet derved kan bringes bedre frem. Fra denne Stilling reiser Rekrutten sig ved Kommandos Ordene:

en garde!

hurtigen op ved at bøje det venstre Knæ, i samme Hjeblik at trække den venstre Arm i lige Linie hurtigen op, og derved bringe Legemet tilbage; den højre Arm bøjes efter, Haanden sættes i Tiers Stilling, og han staaer saaledes i den første Stilling igjen.

Efterat det foregaaende er vel øvet paa Tælling, kommanderes:

Der skal faldes ud paa Kommando!

Fald ud! en garde!

hvorved de nyelig paa Tælling udførte Bevægelser nu gjores paa engang med mueligste Hurtighed.

Da Udfaldet for det meste bestemmes efter den Hurtighed, hvormed det venstre Knæ og den venstre Arm strækkes, og Tilbagebevægelsen ligeledes beroer paa samme Arms og Beens hurtige Brug, saa er det yderst vigtigt, at disse Bevægelser indoves til mueligste Hurtighed og Færdighed, som og, at det paasees, at den venstre Fods udvendige Side, under Udfaldet, ingenlunde løftes, men at Foden med hele den underste Flade hviler fast paa Jorden, og at Leddet i Bristen alene bøjes.

§. 25.

6. Når Stillingen af Klingens skal forandres, kommanderes, i det Rekrutten staaer i Gardestillingen:

Der skal changeeres!
changeer!

hvorved Rekrutten, hvis hans Klinge ligger paa den udvendige Side af Modpartens Klinge, forandrer Stillingen ved at gaae oben over den andens Klinge, og lægge sin egen Klinge paa den indvendige Side, eller omvendt. Bevægelsen maae gjøres snæver og hurtig; og, da den tjener til Øvelse for Haanden, ofte igentages.

7. At trække er ligeledes en Øvelse, hvorved man lærer at gaae over fra en Stilling af Klingen til en anden; hertil kommanderes:

Der skal trækkes paa Tælling!

Træk!

Ved Ordet Træk drages Sidegebærene og lægges mod hinanden, saaledes, at de krydse hinanden paa Midten; Armen er herved aldeles udstrakt, og Haand og Klinge holdes i en Stilling, der ligner en dyb Kvint, og forblive liggende der indtil der kommanderes

En!

hvorved Klingens Stilling forandres saaledes, at man kommer til at ligge i Cirkel; ved

To!

forandres Klingens Stilling etter saaledes, at man kommer til at ligge i sædvanlig Kvint-Stilling, hvorfra der paa Kommando Ordet

Tre!
gaaes over i høj Kvart Stilling, og deraf
hangeres ved Kommando Ordet

Fire!
i høj Tiers Stilling, hvor man forbliver
til der kommanderes
hvæl!

Ved Ordet hvæl! trækkes Klingerne tilbage,
og man stiller sig i den Stilling igjen, fra hvilken
Trækningen begyndte.

Maar dette er vel øvet paa Tælling, foretages
det uden Tælling, saaledes:

Der skal trækkes paa Kommando!
Trek!

Nu lægges Sidegeværene an mod hinanden,
og de nyeligen omtalte fire Bevægelser udføres
strax derpaa med Hurtighed og Orden, og saaledes,
at Klingerne i hver Stilling berøre hinanden.

Bevægelserne bør udføres snævre; og, da de
bidrage meget til Haandens og Armens Øvelse;
ostre foretages; i Almindelighed bør Lektionen be-
gyndes og endes med at trække.

§. 26.

8) Ved at espadonneres forstaaes: at swinge
Klingen saaledes, at den bringes fra venstre til
højre, og fra højre til venstre Side o. s. f. tag

forbi Legemet, uden dog at berøre samme; Lære-
ren kommanderer, i det Rekrutterne staae i en
Arms Afstand fra hinanden i rettet Stilling til Hug-
gen, med Haanden i Siden:

Der skal espadonneres paa Tælling!
espadonneer!

Nu strækker Rekrutten Armen og Gablen højt
frem i halv Tiers og halv Kvart Stilling, hvør
strax derpaa Haanden og Armen saaledes, at Klin-
gens Skærpe swinges mod og forbi den venstre
Side af hans Legeme, drejer derpaa Haanden saa-
ledes, at han med Skærpen af Klingen hugger
ud med strakt Arm i en lige Linie, hvør nu igjen
Haandledet og Armen tilbage, saa at Ryggen af
Klingen først swinges mod den højre Side tæt forbi
hans Skulder og Ryg, vender derpaa Haanden
og Armen atter saaledes, at han igjen kan hugge
med strakt Arm ligeud med Skærpen af Klingen
o. s. f. indtil der kommanderes

Holdt!

hvorved Rekrutten strax gør højre om, og skuldrer
med Palladsken.

I Begyndelsen teller Læreren En! To! og
paaseer, at Swinget til venstre seer ved Kom-
mando Ordet En! og Swinget til højre ved Or-
det To! o. s. f.

Der begyndes med 20-30 Slag, og legges Tid efter anden nogle Slag til, indtil Rekrutten med Lethed og Orden kan udføre 100 Slag efter Tælling.

Naar Espadonneren tilgavns er øvet paa Tælling i ovennævnte Afstand, da lader Læreren Rekrutterne sluttede foretage Espadonneren paa Tælling, hvorved de vennes til at gjøre Bevægelserne snævrere og næagtigere.

Naar Rekrutterne have Færdighed i at espadonner paa Tælling, saavel i ovenomtalte Afstand, som sluttede, da bør de paa Kommandoet:

Der skal espadonneres paa Kommando!
espadonneer!

foretage de samme Bevægelser med større Hurtighed; dog maa dette ske i en Arms Afstand, da Klingerne ellers sidde an paa hinanden. Jo nærmere Klingen under Øvelsen bringes til Legemet, jo fuldkommere er Bevægelsen udført; den højre Haand holdes i Højde med Hovedet, Legemet aldeles lige og roligt, og den venstre Haand sættes i Siden i Højde med Høften. Denne Øvelse, som især skal sinidiggjøre og styrke Haand og Arm, udføres bedst med Rekruttens virkelige Sidegevær, høst med Palladster, og aldrig med Pannier, da disse ere for lette og ubhensigtsmæssige hertil.

Det er særdeles vigtigt, at Læreren selv igjen nemgaer Forberedelsesøvelserne nogle Gange med hver enkelt Mand, forinden han lader Mandstabets samlede udføre samme.

§. 27.

b. De enkelte Hib ere:

At falde ud efter Hovedet i høj Kvart,
falde ud efter Hovedet i høj Tiers,
falde ud efter Kroppen i dyb Kvart,
falde ud efter Siden i dyb Tiers.

Ved Kvart forstaes den Stilling af Haanden, i hvilken Fingerne vende opad, og ved Tiers forstaes den Stilling, i hvilken Fingerne vende nedad; høj Kvart og Tiers Udfald kaldes de Bevægelser, som skeer efter den indvendige (venstre) eller udvendige (højre) Side af Hovedet, og dyb Kvart og Tiers Udfald kaldes de Bevægelser, der skeer efter Kroppen eller efter Siden.

Ved høj Tiers og Kvart Udfald holdes Spidsen af Klingen højere end Haanden, og ved dyb Tiers og Kvart Udfald holdes den lavere end Haanden. Hibet udføres ved at coupere (gaae over) Modstanderens Klingespids og hugge ud med en hurtig Strækning af Armen paa den modsatte Side, og det paasees, at Hibet skeer med Skærpen og ikke med Fladen af Klingen, samt at det skeer let;

Overgangen maa være saa snæver, som muligt. Under Udfaldet maa Legemet bedækkes ved den højre Haands Stilling, saaledes at Haanden holdes noget til den modsatte Side af Hibet, for ikke at udsætte Legemet for Blottelser.

§. 28.

c. De enkelte Parader.

Af disse læres følgende:

Qvart, Tiers, Cirkel, Prime og Qvint.

Bed Qvart-Paraden holdes Haanden til venstre med Fingrene opad, Armen noget bojet, Spidsen af Klingen til den højre Side og højere end Haanden. I øvrigt skal Spidsen i denne Retning holdes noget højere og Haanden noget dybere end ved den sædvanlige Gardestilling.

Bed Tiers-Paraden holdes Haanden til højre med Fingrene nedad, Armen er lidet bojet, Spidsen af Klingen vender lidet til venstre Side og holdes højere end Haanden, saaledes, at der er en noget bojet Linie fra Spidsen til den højre Arms Albue.

Bed Cirkel-Paraden strækkes Armen aldeles ud, Haanden holdes stærkt i Qvart og noget til venstre, Spidsen maa holdes lidet til højre, og under Bevægelsen beskrive en halv Bue. Denne

Parade bruges mest i Myrallie-Huggen; i Kontra-Huggen derimod anvendes med mere Fordele

Prime-Paraden, hvorved Haanden holdes højt i Tiers Stilling noget til højre, Klingespidsen vender til venstre og endel dybere end Haanden; den beskriver under Bevægelsen en halv Bue; Armen er næsten udstrakt.

Bed Qvint-Paraden holdes Haanden i Tiers Stilling til højre og Klingespidsen ligeledes til højre, Armen er udstrakt og Spidsen af Klingen noget dybere end Haanden, saaledes, at Arm og Klinge næsten danne en lige Linie.

Spidsen af Klingen maa under Paraderne ikke føres længere til Siderne, end som nødvendigen behoves, da derved ellers vilde ske Blottelser paa den modsatte Side. Paraderne maa gøres med Styrken af Klingen og ikke med Svagen; thi en saadan Parade vilde være for svag og utilstrækkelig; Hibet derimod bør ske med Svagen.

Bed Klingens Styrke forstaaes den Deel af Klingen, som gaaer fra Hæset til Midten, og ved dens Svage forstaaes den Deel, som gaaer fra Midten til Spidsen.

Når Rekrutten tilgivns har lært de enkelte Hib og de enkelte Parader, da bør Hibene og de

dertil hørende Parader forenes saaledes, at han lærer at hugge ud, strax derpaa at parere, atter igjen at hugge ud, o. s. fr.

§. 29.

d. Entoerne.

Af disse øves følgende:

Markere Hovedet paa Kvart Siden og falde ud efter Hovedet paa Tiers Siden.

Markere Hovedet paa Tiers Siden og falde ud efter Hovedet paa Kvart Siden.

Markere Kroppen og falde ud efter Siden.

Markere Siden og falde ud efter Kroppen.

Markere Hovedet i Kvart og falde ud efter Siden.

Markere Hovedet i Tiers og falde ud efter Kroppen.

Markere Kroppen og falde ud efter Hovedet paa Tiers Siden.

Markere Siden og falde ud efter Hovedet paa Kvart Siden.

Bed at markere forstaaes at gjøre en fælste Bevægelse med Klingen imod et Sted af Modstanderens Legeme, uagtet man har til Hensigt at hugge ud paa et andet Sted, f. E. naar Rekrutten skal markere Hovedet paa Kvart Siden og falde ud efter Hovedet paa Tiers Siden, da couperer han, liggende paa Tiers Siden over Modstanderens Klingespids, og gjør en Bevægelse som-

om han vilde hugge ud efter den indvendige Side af Modstanderens Hoved, men i Stedet for at ud-føre Hibet, couperer han strax tilbage igjen og ud-fører Hibet mod den udvendige Side af Modstanderens Hoved; den første falske Bevægelse maa lige-fuldt markeres med samme Nosjagtighed, som om Hibet virkelig skulde have været anbragt.

Efterat Entoerne ere vel indøvede førstikte, da bør Læreren forbinde dem med de til hvert Hib hørende Parader.

Maa Læreren personlig har givet Lekcion til hver enkelt Mand i de enkelte Hib og Parader samt i Entoerne og Mandskabet rigtigen er blevne bekjendt med Bevægelerne, da øves flere eller alle paa engang i en eller twende Linier efter det Kommando, som deels er anført ved Begyndelsesgrundene og deels nærmere vil blive omtalt ved Myrallie-Huggen.

§. 30.

e. Battuterne

ere kraftfulde Slag, som gjøres med Styrken af den Angribendes Klinge fra Svagen af og ned ad Styrken paa Modstanderens Klinge, saaledes at Klingen derved fjærer, og ved det deraf følgende Tryk bringes ud af den Linie eller Retning, hvori den laae; Battuterne anvendes mod

den Modstander, der ofte byder strakt Arm og Klinge, og man søger ved dem at støffe sig Blottelser; de bør gjøres forte, hurtige og kraftfulde, dog bør man vogte sig for at forhugge sig, hvis Modstanderen hurtigen skulle forandre Stillingen af sin Klinge i det man vil battere; de bør øves saavel fra Tiers som Kvart Siden, og naar Tiden tillader det, bør Rekrutten saavel øves i efter Battuten at coupere, som i at markere Entoerne.

§. 31.

f. At skjære efter Hib og Parader.

De simpleste og meest anvendelige Bevægelser heraf ere:

a) at falde ud efter Hovedet i høj Kvart, og skjære i Kvart under Modstanderens Arm, hvis han har pareret Kvart,

at falde ud efter Hovedet i høj Tiers og skjære i Tiers, oven paa Modstanderens Arm eller Albue, hvis han har pareret Tiers,

at falde ud efter Kroppen i dyb Kvart og skjære oven paa den indvendige Side af Modstanderens Arm, hvis han har pareret Hibet med Cirkel Paraden, og skjære paa den udvendige Side af Modstanderens Arm, hvis han har pareret Hibet med Prime Paraden,

at falde ud efter Siden og skjære oven paa den udvendige Side af Modstanderens Arm, hvis han har pareret med Kvint.

b) Snittet kan ligeledes anbringes staende, f. Ex. naar Modstanderen hugger ud efter Hovedet i høj Kvart, da kan man, efter at have pareret, skjære paa den indvendige Side af Modstanderens Underarm; hvis han hugger ud efter Hovedet i høj Tiers, da kan der skjæres paa den udvendige Side af hans Overarm; hvis han hugger ud efter Kroppen i dyb Kvart, da kan der skjæres paa den indvendige Side af hans Overarm, og hvis han hugger ud efter Siden i dyb Tiers, da kan der skjæres paa den udvendige Side af hans Overarm; i alle disse tilfælde steer Snittet øjeblikkeligen efter Paraden.

c) Snittet kan ligeledes anbringes uden førgaaende Parade, hvis Kontraparten plejer at forhugge sig eller at udføre Hibet slet, men i samme Fald maa Under-Legemet trækkes ind, i det den højre Hod sættes hurtigt tilbage paa samme Maade, som naar der retireres, see §. 19, hvorpaa der strax trædes i Gardestillingen igjen.

Et Snit bør kun anvendes, naar Modstanderen parerer ufuldkomment eller hugger urigtigt ud, og derved giver Blottelser, i hvilke der kan skjæres, thi anvendes Snittet mod en Modstan-

der, som under Hibet og Paraden er saa bedækket, som han bør være, da giver den Skjærende selv Blottelser, som af Modstanderen kan benyttes.

Snittet udføres med Svagen af Klingen ved et kort Træk og med let Haand, og man maae strax efter Snittet lægge sig i den sædvanlige Gardestellung.

I Stedet for Snittet kan undertiden et let og kort Hib anbringes med større Fordeel.

Naar den Parerende skjærer, eller gjor omtalte Hib strax efter sin Parade, da kaldes det at ripostere.

I det tilfælde at Snittet skal skee opad, da maa Haanden vendes sterk i Kvart eller Tiers og Skærpen føres opad; naar Snittet skal udføres nedad, da holdes Haanden under Snittet halv i Kvart og halv i Tiers; skal det skee til en af Siderne, da holdes Haanden under Snittet i den sædvanlige Tiers eller Kvart Stilling. Efter Snittet bringes Haanden strax i Tiers eller Prime Stilling.

§. 32.

g. Myrallie-Huggen.

Herved forstaaes alle de Bevægelser i Huggen, som paa givet Kommando udføres paa Stedet af tvende mod hinanden opstillede Linier, og hvorved Læreren har til Hensigt med flere af, eller med det samlede Mandskab at igjentage og til større

Færdighed at indøve forskjellige Lektioner i Huggen, som ere givne til hver enkelt Mand førstilt.

Da alle de i Myrallie-Huggen stedfindende Bevægelser ere behandlede i de ovenfor under littra a, b, c og d anførte Dele af Huggen, saa tilføjes her ikun den Orden i hvilken disse Bevægelser folge paa hinanden, og det ved samme brugelige Kommando.

Naar Mandskabet staer opstillet i et Geled, da inddeles det i første og andet Linie eller Geled, og da kommanderes:

Forste (eller andet) Geled, til Myrallie-Huggen! Marsch! Marsch!

hvorpaa det forste (eller andet) Geled marscherer frem middelsmaadige, men hurtige Skridt frem, og gjor holdt og omkring uden videre Kommando. Læreren kommanderer derpaa:

Til Huggen! Ret Eder!

hvorpaa begge Geleder træde et Skridt til venstre (eller til højre) og rette sig til Huggen, hvorved de komme til at staae lige for hinanden; nu kommanderes:

Der skal trækkes paa Kommando!
Træk!

hvorved Trækningen foretages paa den i § 25, 7 bestrevne Maade.

Vaa Kommando! en garde!

Giv Agt! Slaer!

Bed Ordet Slaer gjores en fort Appel med den højre Fod, og strax derpaa reises baglæns op; ved

Tiers!

føres Haand og Klinge i sædvanlig Tiers Parade Stilling til højre, og Rekrutten seer i det samme til højre Side; ved

Qvart!

føres Haand og Klinge i sædvanlig Qvart Parade Stilling til venstre, hvorved der tillige sees til venstre; disse tre foregaaende Bevægelser kaldes Hilsen før Myrallie-Huggen: Nu træde ved Kommando Ordet

en garde!

Alle i den sædvanlige Gardestilling.

Derpaa begyndes med de enkelte Hib og Parader, hvilke foretages paa samme Maade, som i det foregaaende er anført, efter følgende Kommando:

Første Geled falder ud efter Hovedet i Qvart og parerer Tiers!

Fald ud!

Efterat det første Udfald er gjort, kommanderes:

To!

hvorved det første Geled rejser sig op og parerer Tiers, i det at andet Geled falder ud, derpaa:

En! To! o. s. f.

Bed En! falder nu det første Geled stedse ud, og ved To! rejser det sig op, i det det andet Geled falder ud, indtil der kommanderes:

Giv Agt! en garde!
Changeer!

herved iagttages, hvad ovenfor under § 25 findes anført.

Første Geled falder ud efter Hovedet i Tiers og parerer Qvart!

Fald ud! — To!

En! To! o. s. f.

Giv Agt! en garde!
Changeer!

Første Geled falder ud efter Kroppen og parerer Siden!

Fald ud! To!

En! To! o. s. f.

Giv Agt! en garde!
Changeer!

Første Geled falder ud efter Siden og parerer Kroppen!

Gald ud! To!

En! — To! o. s. f.

Giv Agt! en garde!

changeer!

Heresfter følge Entoerne, hvortil der kommanderes saaledes:

Første Geled markerer Hovedet i Nvart og falder ud i Tiers!

Gald ud! To!

En! — To! o. s. f.

Giv Agt! en garde!

changeer!

Første Geled markerer Hovedet i Tiers og falder ud i Nvart!

Gald ud! To!

En! — To! o. s. f.

Giv Agt! en garde!

changeer!

Første Geled markerer Kroppen og falder ud efter Siden!

Gald ud! To!

En! — To! o. s. f.

Giv Agt! en garde!

changeer!

Første Geled markerer Siden og falder ud efter Kroppen!

Gald ud! To!

En! — To! o. s. f.

Giv Agt! en garde!

changeer!

Efterat foransorte enkelte Hib og Parader, saavel som Entoerne, saaledes ere gjennemgaaede og udførte overeensstemmende med de i det foregaaende derfor givne Regler, gjøres den samme Hilsen som før Myrallie-Huggen efter samme Kommando:

Giv Agt! Slaer!

Tiers!

Nvart!

en garde!

Efter denne Hilsen kommanderes:

Hvii!

Højre om!

og strax derpaa

Første (eller andet) Geled skal marschere ind!

Marsch - Marsch!

hvorved det første eller andet Geled atter marscherer 5 middelmaadige Skridt frem og gør Omkring uden videre Kommando; under denne Marsch

gjør det staende Geled et Skridt til højre (eller til venstre), og hver Mand kommer saaledes paa den Plads hvor han stod da Øvelsen begyndte.

Alle Bevægelses maae under Myrallie-Hugen udføres med udmarket Anstand, Nojagtighed og Hurtighed, samt paa engang af Alle.

§. 33.

h. Forberedelsen til Kontra-Huggen.

Naar alt foregaaende er øvet til Hærdighed, da bør Rekrutten forberedes til Kontra-Huggen ved at lære at angribe og forsøre sig, overensstemmende med de Negler, som under Lekctionerne ere givne ham; dog bør dette ikke skee efter en i Forvejen aftalt eller bestemt Orden, men det bør overlades ham at udføre Bevægelserne ligesom Lejligheden tilbyder sig; for at denne højest nyttige Øvelse kan blive saa hensigtsmæssig som mulig, ordnes den saaledes, at det første Geled først alene maa parere de Hib, som det andet Geled søger at anbringe, hvorefter det andet Geled etter alene skal parere og det første angribe; de Parerende stilles helst mod en Væg eller et saadant Sted, der hindrer dem fra at undgaae Hibene ved en Retraite, istedet for at afværge samme med en Parade. — Endskjønt som sagt Bevægelserne ikke maae førtages efter nogen aftalt Orden, saa bør Læreren

dog i Forvejen grundigen instruere Mandskabet om den Gang i Angreb og Parader, som kan finde Sted, og om de Forholdsregler, det i enhver Hændende har at tagtte; paa denne Maade vil den hidtil brugte uregelmæssige og vilde Huggen bortfalde, og Mandskabet Sid efter anden inddeltes til at udføre en, skjøndt simpel, dog ordentlig, levende og regelmæssig Kontra-Huggen.

§. 34.

i. Kontra-Huggen.

Herved bør Læreren næje paasee, at alle Angreb og Parader forenes, og at de udføres saa meget muligt overensstemmende med de Negler, som ovenfor ved hver enkelt Deel ere fastsatte, samt at Mandskabet ikke hugger vildt og uregelmæssigt ind paa hinanden; at der hverken huges efter Hovedet (med mindre det er forsynet med Maske) eller efter Benene, men efter Kroppen og Armene; at Mandskabet vænner sig til fermt at parere, og ikke stedse søger at undgaae den andens Hib ved at trække Armen og det højre Been tilbage; at ikke enkelte, men alle de forskellige ovenfor anførte Bevægelses udføres, da Kontra-Hugen ellers vilde blive for eensformig; at Stillingerne ere frie og smukke og at Bevægelserne udføres med Munterhed, Hurtighed og Liv, uden dog at udvare til Voldsomhed.

Kontra-Huggen foretages i Almindelighed strax efter Myrallie-Huggen, medens Gelederne staae opstillede mod hinanden; der kommanderes:

Der skal hugges Kontra!

Begynd!

og naar den skal ophøre:

Holdt!

Hvill!

Højre om!

hvorpaa der indmarscheres som efter Myrallie-Huggen.

Læreren bør, saavel ved Forberedelsen til Kontra-Huggen, som ved selve Kontra-Huggen, i Begyndelsen selv øve Mand for Mand, for at give dem et rigtigt og tydeligt Begreb om samme; derefter øves tvende Rekrutter af Gangen samlede, under hans eget Tilsyn og umiddelbare Vejledning, og naar saaledes Mandstabet enkelte og parvis ere vel instruerede, da samles de og øves ligesom ved Myrallie-Huggen i tvende mod hinanden opstillede Geleder.

Den foromtalte Forberedelse til Kontra-Huggen, saavel som Kontra-Huggen selv, bør i Begyndelsen øves med Pannieer, da Mandstabet med disse bedre kan vønnes til at hugge tilgavns ud, uden Fare for Modstanderen, men naar Mand-

stabet er øvet nogle Gange med Pannieer, da bør det for Fremtiden stedse øves med virkelige Side geværer. Der bør ikke anvendes mere Tid paa Myrallie-Fægten end som nødvendigen behoves for at igjentage de i Lektionen lærte Bevægelser, og saastart disse ere vel indøvede, da bør det forberedes til Kontra-Huggen, og derefter flittigen og grundigen øves i samme.

U mærkning.

Hvis der i Exerseerstolen ikke haves Tid til at øve Rekrutterne i alle ovenanførte Hib og Parader, da kan deres Øvelse indskrænkes til Begyndelsesgrundene, de enkelte Hib, de enkelte Parader, Entoerne, Myrallies og Kontra-Huggen; og de øvrige Dele, nemlig Battuterne, samt at fjære efter Hib og Parader, kunne udsættes til deres fremdeles Øvelse ved Esqvadronernes eller Kompanierne.

6te Kapitel.

Om Bajonetfægten.

§. 35.

Ligesom Rekrutten i Exerseerstolen lærer at bruge sine øvrige Vaaben, saaledes bør han og lære at bruge sin Bajonet, saameget mere som der i Feldten kan indtræffe de Tilfælde, under hvilke han ikke kan komme til at bruge andre Vaaben end Bajonetten, og det er indlysende, at han ved at

have lært at bruge den, maa funne anvende den med langt større Fordeel, end naar han heri er uuset. Bajonetføgten indbefatter desuden ikke vanskelige eller indvirkede Bevægelser, der enten i den virkelige Udsættelse ikke ville kunne finde Sted, eller dog ville medtage længere Tid, end dertil, med Hensyn til Rekruttens øvrige Dannelsse, kunde anvendes, men indstrækker sig blot til fire Hoved-Angræb og fire Parader, der saameget lettere ville kunne læres, som Rekrutten allerede i Forvejen ved Huggen har faaet Begreb om samme.

Denne Øvelse lærer den Militære, hvorledes han under føldet Gevær med Bajonetten fordeleagtigst kan angribe sin Fiende, og med Sikkerhed kan afværge hans Angreb, styrker desuden hans Arme, samt vænner ham til med Lethed og Kraft at behandle sit Gevær; han bør dersor lære følgende, som det hensigtsmæssigste heraf:

- a. at attakkere paa den udvendige Side af Modstanderens Gevær;
- b. at attakkere paa den indvendige Side af Modstanderens Gevær;
- c. efter Attakkerne paa den udvendige og indvendige Side at degagere;
- d. at pareré Tiers, Cirkel (eller Prime), Oktav og Kvart.

a. b. c. Ved Attakker, saavel paa den udvendige som paa den indvendige Side, bør det tagtes, at Bajonetspidsen holdes noget højere, end under den sædvanlige Geversættelse, og at den Attakkerende med et kraftfuldt Tryk lægger sit Gevær an paa den udvendige eller indvendige Side af Modstanderens Gevær, helst med Styrken (fra Midten til Kolben) af sit eget Gevær imod Spangen (fra Midten til Spidsen) af Modstanderens Gevær. Er denne Attakke udført kraftfuld nok, da vil Modstanderens Gevær blive bragt ud af Linien, og den Angribende maa benytte den derved forudsagede Blottelse til at støde ind. Har derimod Attakken ikke været eftertrykkelig nok, eller hvis Modstanderens Parade har været saa bestemt, at ingen Blottelse fandt Sted, da maa den Angribende, for at komme til at støde ind paa den anden Side, degagere; herved forstaaes en Bevægelse, hvorved den Angribende gaaer med Spidsen af sin Bajonet under eller over Modstanderens Gevær for at komme paa den anden Side af samme; saadanne Degagements bør være saa snævre, som muligt, fordi den Angribende ellers derved selv vilde give Blottelser; og det bør under Degagements paasees, at Kolben af Gevaret, saameget muligt, bevæges op og ned, og ikke til Siderne, hvorved Bajonetspidsens Bevægelser vilde blive alt for vidtfløjtige. Efter Degagementet stødes lige

ind, enten ved eller uden at forcere Geværet, ligesom Omstændighederne tillade det; afværges ligeledes dette Stød, da maa Modstanderens Parade bestemme, om der efter skal degageres, og i saa Fald over eller under, eller hvad andet Parti den Angribende skal tage, og herved fremkommer da Kontra Bajonetfægten.

§. 36.

d. De Bevægelser, ved hvilke den Angrebne skal søge at afværge den Angribendes Stød, kaldes Parader; af disse ere Tiers, Cirkel eller Prime, Oktap og Quart de anvendeligste, og bør dersor svæs til Færdighed.

Maar den Angribende søger at støde ind paa den udvendige (den Parerendes højre) Side, da maa dette Angreb afværges med Tiers (høj indvendig) Parade.

Bed denne Parade er Bajonettens Stilling i Begyndelsen omtrent den samme, dog lidt højere, end under Attakkerne; men i det Paraden udføres, bringer den Parerende sin Bajonetspidse med et hurtigt og kraftfuldt, dog kort, Tryk eller Slag fra den lige Linie hen til den udvendige Side; har dette Tryk eller Slag været tilstrækkeligt, da er Angrebet afværget, og den Angribende er nødt til at degagere, hvis han vil fortsætte Angrebene; i saa Fald maa

Cirkel (dyb indvendig) eller Prime Paraden anvendes; de foretages begge ved at løfte Gevær-Holben op omtrent til Skulderens Højde, i samme Hjeblik synkes Bajonetspidsen saa dybt, at den peger hen mod den Angribendes Underliv, og bringes med et fort og eftertrykkeligt Slag hen til den Parerendes indvendige Side.

Bed Cirkel Parade bringes Holben op imellem Armene, og den højre Haand holdes i Quart Stilling, ved Prime Parade derimod, bringes Holben op uden om den højre Arm, og den højre Haand holdes i stærk Tiers Stilling.

Maar Angrebene skee paa den indvendige (den Parerendes venstre) Side, da bør

Quart (høj indvendig) Paraden bruges; herved iagttaages Alt, hvad under Tiers Parade er anført, med den Forskjel, at Bajonetspidsen under denne Parade bringes hen til den indvendige Side, hvorved Stødet afværges, og den Angribende etter maa degagere, i hvilket Tilfælde den Parerende da maa anvende

Oktap (dyb udvendig) Paraden; denne udføres ligesom Cirkel Parade, med den Forskjel, at Bajonetspidsen, under Parade, bringes hen til den Parerendes udvendige Side.

Under alle Parader paasees det, at de ikke gjøres større, end nødvendigt er, det er, at den

Parerende ikke fører sin Bajonetspidse mere hen til den indvendige eller udvendige Side, end nødvendigen behøves, for at bringe den Angribendes Bajonet ud af Stodlinien, da den Parerende ellers derved vilde give Blottelser; ligesom og, at alle Parader bør udføres med Styrken af den Parerendes Gevær imod Svagen af den Angribendes, hvorved hans Angreb tilintetgjores med større Sikkerhed og med mere Besparelse af Kraft for den Parerende.

§. 37.

Naar Mandskabet staaende har indøvet de anførte Attakker og Parader, da bør de foretage samme ved
at avansere og retirere.

Der bør avanseres, naar den Angrebne retirerer eller og naar den Angribendes Bevægelser have været saa ufuldkomne eller svage, at han kan trænges tilbage igjen; i begge Tilfælde gør den Avancerende sine Degagements saa snevre og hurtige, som muligt, og benytter det Øjeblik, i hvilket Kontraparten muligen blotter sig, til at støde ind.

Der bør retireres, naar den Angribendes Bevægelser ere saa hurtige og kraftfulde, at den Angrebne bringes ud af sin Stilling, eller og naar man ved Retraiten vil løkke Modstanderen for at

bringe ham til at give Blottelser; i saa Fald følger den Retirerende med de omtalte Parader saa hurtigt som muligt efter Modstanderen's Degracements for at afværge hans Stød og benytte hans mulige Blottelser til at støde ind paa ham, indtil han ved en sikker Parade kan standse og igjen ved sine Attakker kan sege at trænge Modstanderen tilbage.

§. 38.

Rekrutterne opstilles under Bajonetfægten i
tvende Geleder, og derpaa kommanderes:

Til venstre (eller til højre) armlos!

første Geled! Marsch! Marsch!

og naar det første Geled er marscheret 15-20
Skridt frem

Omkring!

Bataillon! Hæld — Geværet!

Første Geled attakkerer paa Eiers Siden
Marsch! Marsch!

Naar Attakken er endt, kommanderes:

Bataillon Holdt!

Første Geled! Omkring!

Marsch! Marsch!

og naar det er kommet tilbage paa dets forrige
Plads

Omkring!

Derefter udføres Attakken paa Qvart Siden af første Geled paa samme Maade, med den Forstjel, at her kommanderes:

Første Geled attakkerer paa Qvart Siden!

Maar første Geled har gennemgaaet foranførte, da foretages det samme med andet Geled.

Læreren paaseer, at det parerende Geled stedse udfører sine Bevægelser med samme Nojagtighed, som det attakkerende.

§. 39.

Nu øves Rekrutterne i paa Stedet at attaktere og parere med ovenomtalte Sted og Parader, hvorved der, i det begge Gelederne staae i omtrent 20 Skridts Afstand fra hinanden, kommanderes:

Bataillon! fæld Geværet!

Første Geled attakkerer paa Tiers Siden!

Marsch! Marsch!

og naar første Geled har lagt an paa Tiers Siden af det andet Geleds Geværer, kommanderes:

Andet Geled degagerer og første Geled parerer paa Stedet!

Degageer!

Nu degagerer første Geled under Geværet, og andet Geled parerer Cirkel eller Prime, hvorpaa første Geled atter degagerer oven over Geværet og

andet Geled parerer Tiers; naar disse Degagements og Parader ere igentagne flere Gange, kommanderes:

Bataillon! holdt!

Første Geled! Omkring!

Marsch! Marsch!

og naar det er kommet paa dets forrige Plads

Omkring!

derefter foretager første Geled Attakken paa Qvart-Siden paa samme Maade, med den Forstjel, at der, paa Ordet degageer! degageres fra Qvart til Tiers Siden, hvorpaa andet Geled parerer Øftav; nu degageres atter af første Geled oven over Geværet, og andet Geled parerer Qvart.

Maar saaledes første Geled er svet i omtalte Attakker og Degagements, og andet Geled i de dertil hørende Parader, saa lader Læreren andet Geled foretage Attakker og Degagements, og første Geled øve Paraderne.

Under Degagementet maae Armene holdes bojede; men strækkes frem, naar Degagementet ender, for at Bajonetten kan bringes frem til Sted; Bevægelsen ligner aldeles et Degagement i Fægten; see 9de Kapitel.

§. 40.

Ere Rekrutterne nu øvede i at udføre disse Attakker og Parader paa Stedet, da lader man

dem gjøre samme ved at avansere og retirere i anden Marsch, hvortil der kommanderes, i det Gelederne staae i 20-30 Skridts Afstand:

Bataillon! Fæld Geværet!

Begge Gelederne attakkere paa Tiers (eller Kvart) Siden! Marsch! Marsch!

I det begge Gelederne nærme sig hinanden, kommanderes:

Første Geled attakkerer, andet Geled retirerer og parerer! eller andet Geled attakkerer og første Geled retirerer og parerer! og i det Øjeblik de have nærmet sig hinanden, kommanderes igjen

Attakke!

Efterat det attakkerende Geled har trængt det andet 20-30 Skridt tilbage, kommanderes atter:

Første (eller andet) Geled attakke! hvorpaa det tilbagetrængte Geled attakkerer og trænger det modsatte Geled tilbage, og dette fortsættes vepelvis, indtil der kommanderes;

Bataillon! Holdt!

Begge Geleder omkring!

Bataillon Marsch! Marsch!

og naar de ere komme paa den Plads, hvorfra Øvelsen begyndte, kommanderes:

Bataillon! Omkring!

§. 41.

Naar Mandskabet i alt Øvenstaende har bragt det til den behørige Færdighed, da øves de i Kontra Bajonetfægtten,

som er en Samling af de 4 forskellige Stød og Parader, der i denne Øvelse ere lærte. De følge uden nogen bestemt Orden paa hinanden, og anvendes ligesom Omstændighederne tillade det.

De bor, ligesom de øvrige Bevægelser, først øves paa Stedet, og paa samme Maade som i Forberedelsen til Kontra-Huggen findes anført i Ste Kapitel §. 33.

Naar de fire Attakker og de fire Parader paa denne Maade ere indøvede til færdeles Færdighed, da Kontra-bajonetteres der efter følgende Kommando:

Bataillon! Fæld Geværet
Kontra!

Marsch! Marsch!
hvorpaa Mandskabet anbringer og afværger Bajonetstødene efter eget Skjønnende med mueligste Hurtighed, Liv og Orden. Naar Kontra-Bajonetteren skal ophøre, kommanderes:

Bataillon! Holdt!
Ret Eder!

hvorved det ved Øvelsen adspilittede Mandskab skuldrer, og atter hurtigen samler sig i 2de Geledder.

Læreren bør i Begyndelsen øve hver Rekrut særligt i de forskjellige Bevægelser, derefter parviis og siden samlede i tvende Møns Træstand fra hinanden. Bajonetterne bør være forsynede med en Knap eller Doppe, som maa være omviklet med Skind, og det bør paases, at Rekrutterne, under Øvelserne, ikke virkelig stode ind paa hinanden, men blot markere Bevægelserne, med mindre de Gevære, som bruges til denne Øvelse, ere forsynede med et 12-16 Tommer langt bevægeligt Spanskor, i Stedet for Bajonetten; thi i saa Fald bør de endog vænnes til at stode ind paa hinanden, dog maa Ansigtet stedse forsvaanes.

Det er ingenlunde tilstrækkeligt blot at øve Rekrutterne i de under §§ 38, 39 og 40 anførte Dele af Bajonetfægten, men de bør, naar de heri tilgavns ere instruerede, stedse øves i Kontra-Bajonetteren, for at de ved denne Øvelse tilsigtede Fordelse, vedbørsligen funne opnaaes.

7de Kapitel.

Om Klævren.

§. 42.

Naar Rekruttens Arme og Been ere vel forbredede og styrkede ved de i §§ 5 og 6 angivne Forberedelsesøvelser, da læres ham Klævren i følgende Orden:

- a. at gaae op af en Træstige;
- b. at gaae op af en Rebstige;
- c. at gaae op af et frit hængende Knudetoug;
- d. at gaae op af et frit hængende glat Toug;
- e. at gaae op af lodret staende Stænger;
- f. at entre paa Skraastænger;
- g. at entre paa et Skraatoug (Entretoug);
- h. at gaae op i Hænderne alene af Skraastangen;
- i. at stifte Touge;
- k. hængende i de glatte Touge at lade og affyre Geværet.

§. 43.

a. b. Klævren paa Træ- og Rebstiger foretages saavel i Midten, som paa Siderne af Stigerne; i første Tilsælde holdes i begge Træstigens Sidestykke eller i Rebstigens midterste Toug, og i sidste Tilsælde holdes med begge Hænderne i et af Sidestykkerne eller Sidetougene. Med Hænderne gribes stedse saa højt, at Legemet næsten er udstrakt, og naar der klæres paa Siden af Stigen, da sættes Fodderne udad; der maa aldrig gribes i Trinnene.

Man lader Rekrutten gaae ned, deels paa samme Side; hvor han gik op, ved vchselvis at flytte Hænder og Fodder Trin for Trin nedad, og derved, som før, udstrække Legemet; deels ved at lade ham gaae over paa den modsatte Side, og

derfra ned, for paa denne Maade at kunne bestæf-
tige flere paa eengang paa Stigerne.

§. 44.

c. Paa Knude touget sættes Fodderne ved Siden af hinanden paa en af Knuderne, saaledes, at Touget holdes mellem de inderste Sider af Fod-
derne. Med Hænderne gribes saa højt som mue-
ligt op om Tonget, og Legemet hæves op i bøjede
Arme, i det begge Fodderne paa engang trækkes
med bøjede Knæ op fra den ene til den anden
Knude. I det Rekrutten gaaer ned,aabner han
Benene lidet fra hinanden, og flytter atter begge
Fodderne paa engang ned fra den ene til den an-
den Knude paa samme Maade, som da han gif op.

§. 45.

d. e. Fodderne omfatte det glatte Tong
eller den lodret staende Stang saaledes, at
Touget eller Stangen holdes mellem Wristen af
den ene og Hælen af den anden Fod; Hænder og
Arme bruges som ved den foregaaende Øvelse,
Benene trækkes paa engang op med bøjede Knæ,
indtil Fodderne atter omfatte Touget eller Stan-
gen, som i Begyndelsen.

Medens Hænderne flyttes op, den ene efter
den anden, trykkes sterkt med Fodder og Been;
og medens Fodderne paa engang flyttes højere
op, trykkes sterkt med Hænder og Arme,

Det paasees, at Rekrutten, naar han gaaer
ned af Knude og glatte Tonge, samt Stanger,
ikke lader Hænderne glide, men palmer sig ned,
d. e. vœxelviis gribet med den ene Haand efter den
anden ned af Redskaberne.

§. 46.

f. g. Naar Rekrutten skal entre, da gri-
ber han med Hænderne om Skraatouget eller
Skraastangen, og svinger et af Benene op,
saaledes, at Ryggen hænger nedad; det opsvingedede
Been lægges med Hasen paa Touget eller Stan-
gen, det andet Been hænger frit strakt ned; nu
gribet han højere op med den ene Haand efter
den anden, i det han vœxelviis svinger det ene
Been efter det andet op, og ved hvort Sving træk-
ker Knæne saa højt op mod Hænderne, som mue-
ligt. Naar den venstre Haand har grebet op,
svinges strax det højre Been over, hvorpaa atter
den højre Haand gribet op, og det venstre Been
svinges over; disse Bevægelser maae udføres noj-
agtigen og i en Slags Takt.

Der klæres ned igjen enten ved at gribet nedad
med den ene Haand efter den anden og vœxelviis
at svinge Benene over og nedad, eller ved at svinge
Benene over paa den Hjelke, paa hvilken Entre-
tougets højeste Ende er fastgjort, og gaae ned af
samme, ligesom af en lodret staende Stang. I

derre Tilfælde maa det noje paasees, at Armene holdes sterkt bøjede, medens Benene svinges over, og at Benene omfatte Bøjlen tilgavns, forinden man tager fat med Hænderne. Hvis der ikke er entret højt op, da kan Øvelsen og endes ved at springe ned; men den nyeligen angivne Regel, at holde Armene sterkt bøjede, medens Benene og Legemet synker, maa ligeledes her noje folges.

§. 47.

b. At gaae op af Skraastangen i Hænderne alene kan foretages enten ved vexels viis at flytte den ene Haand op efter den anden, eller ved at flytte begge Hænderne paa engang. I begge Tilfælde bøjes Arme sterk, og Legemet holdes saa roligt, som muligt.

Man lader Rekrutten klavre ned paa samme Maade, som han gik op, eller ved at springe ned, hvis Skraastangen ikke er for høj.

§. 48.

i. For at venne Rekrutten til at kunne hjelpe sig frem fra et Redskab til et andet, bør han lære at skifte Toug. Herved tagittages, at naar han, hængende i eet Redskab, skal kaste sig over paa et andet, han da først maa gribe med den ene Haand om den Stang eller det Toug, hvor han skal hen, og saaledes, i det han hænger, med bøjede Arme

maa svinge begge Benene over, hvorpaa han tager fat med den anden Haand.

§. 49.

k. Endskjondt den Øvelse: at hænge i et Toug, og lade, samt affyre Geværet, egentlig ikke er anvendelig, men blot kan ansees, som en Forberedelse til lettere at kunne udføre denne Deel af Klavren i Træer, bør den dog, med Hensyn hertil, læres Rekrutten, og foretages saaledes: han klavrer paa sædvanlig Maade 3-4 Alen op af et frit hængende glat Toug, som ikke bør være for stift eller fast, og har Geværet hængende i Remmen over Skulderen; nu hænger han med bøjede Arme i Hænderne, imedens han ved Hjælp af den ene Fod vinker Touget først indvendig, derpaa udvendig om det andet Been, og med et Tryk af Hoden holder det fast; ved dette Tryk kan han, uden videre Hjælp af Hænderne, blive hængende paa Touget, og dreje Legemet til en af Siderne; under denne Drehning kommer Touget, som før berørte Brystet, nu til at berøre Siden og den bageste Deel af Skulderen. I denne Stilling kan han frit bruge sine Hænder til at behandle sit Gevær, m. v.

Under Klavressvæserne finder intet førstilt Kommando Sted, men Mandskabet er opstillet i den sædvanlige Orden, og træder ud, enkelte eller flere af

Gangen, til Øvelsen, hvorpaa de atter træde ind paa deres forrige Plads.

A m m a r k n i n g .

Wed Kavalleriet indskrænkes Klaven i Fremtiden hertil, at Kavalleristen ikun lærer det, som udfordres for at hænge og hæve sig i Armene. Kavallerie-Rekrutterne skulle derfor ikun øves i Klaven paa Skraabjelken, det glatte og Knudetouget, hvorimod alle de øvrige tilforn af Kavalleriet lærte Klavresvæsfer skulle bortfalde, og den derved besparede Tid skal anvendes paa at forstørre Rekrutterne større Færdighed i Huggen.

8de Kapitel.

D m S v o m m e n .

§. 50.

Denne Øvelse er nyttig, baade som Sundheds- og Reenigheds Middel; den sætter desuden den Militære i Stand til i paakommende Tilsælde at kunne redde sit eget og andres Liv, og skaffer ham Færdigheder, der i Feldten kunne være vigtige og anvendelige; derfor bør det Nødvendigste heraf ikke blot læres ham i Exerceerstolen, naar Localet og Narstiden tillader det, men endog fortsettes og bringes til større Færdighed under hans øvrige Ejenesstid.

Han bør i Begyndelsen ved Baden gjøres forsiktig med Vandet, og under Baden holdes til at

vække sit Legeme, samt ofte at dykke Hovedet og hele Kroppen under Vandet; derefter bør han paa Land, i en dertil indrettet hængende Svømmesæle, eller paa Borde, Benke, eller andre dertil bequemme Steder, lære alle de Bevægelser med Arme og Been, der udfordres til de første Leksioner, som skulde gives ham i Vandet. Naar han er saaledes forberedet, da læres ham følgende Dele af Svømmen:

- a. at springe ned i Vandet;
- b. at svømme paa Brystet, ved Hjælp af Arme og Been;
- c. at flyde.

De af Mandstabet, som have fortrinlige Anlæg til denne Øvelse, lære, foruden dette, tilsige:

- d. at svømme paa Ryggen;
- e. at træde Vandet;
- f. at dykke;
- g. at svømme under Vandet, og hvor Lejligheden tillader det
- h. at svømme i Strømme;
- i. at svømme med Mundering, Baabett og Bevækning;
- k. at hjerge Andre, og svømme en Straækning med de Bjergede;
- l. at udføre de simpleste og nødvendigste Egeslutninger i Vandet.

Rekrutten skal under Svømmen have en Sele eller et Belte om Livet, i hvilket der i en stærk Ring er anbragt et 20 Alen langt Reeb; i dette holder og vejleder Læreren ham saalænge, indtil han har saamegen Færdighed, at han, uden denne Hjælp, selv kan udføre Svømmebevægelerne. Svømmeselen maa spedes om Underlivet, men ikke om Bryset, og ikke fastere, end at den flade Haand kan holdes imellem Selen og Legemet. Læreren viser Rekrutten den første Gang, hvor og hvordan Svømmeselen anbringes, og efterseer for Fremtidens stedse, hvergang Rekrutten skal have Lekction, om Selen er anbragt rigtigen. Derpaa lægger Læreren Sele-Rebets yderste Ende i den venstre flade Haand saaledes, at Knuden vender mod Legemet, og Tommelfingeren holdes ved Knuden, lægger Rebet med 8-10 Slag i den samme Haand, og holder det med den højre Haand 2-3 Alen fra Ringen; i det nu Rekrutten springer ned, glider Rebet i den højre Haand, og de fornsdne Slag af Rebet løsnes i venstre Haand saalænge indtil Tyngden, med hvilken den Medspringende synker i Vandet, op্রস্তুতি, i hvilket Hjæblif Læreren med begge Hænder maae trække Rekrutten op og til Land, hvorpaa Rebet efter samles i Slag i den venstre Haand, og maa, saalænge Lekcionen vedvarer, holdes saaledes i Orden, og aldrig ligge eller slæbe paa Broen naar der undervises.

§. 51.

a) Medspringet

foretages paa Steder hvor Vandet har den besthørende Dybde, og bør øves først paa Fodderne og dernæst paa Hovedet.

Skal Medspringet skee paa Fodderne, da holdes under Springet Fodder og Been strakte og samlede, Arme og Hænder ligeledes udstrakte og tæt sluttede til Legemet, ellers, hvilket er endnu sikkrere, saavel Arme som Been overkors, og Legemet synker da ned i Vandet i en straa eller lige Linie, efter den Retning, i hvilken Springet er stæet.

Skal det derimod skee saaledes, at Hovedet først berører Vandet, da holder Rekrutten under Medspringet begge Hænderne med strakte Arme for Hovedet for at stjære Vandet og formindse dets Tryk paa Hovedet. Benene fastes, i det Springet skeer, opad med strakte Knæ, hvorved han, med et lige og udstrakt Legeme, synker ned i Vandet.

Læreren maa i Begyndelsen ikke pludseligen trække Rekrutten op i Selen, medens han under Springet synker ned i Vandet; men han maa oppebie Virkningen af Medspringet, forinden han hæver ham op, thi ellers giver dette den Medspringende et stadeligt Tryk, hvorved endog Svømmebeltet kan springe; er Rekrutten saavidt, at han kan be-

gynde ved Svømmebevægelserne selv at arbejde sig op, da maa Læreren ikke trække ham op, men lade ham hjelpe sig selv op efter Nedspringet; derpaa trækker han ham lempeligen til Land, og tillader ham at holde sig nogle Djebliske ved Svømmeklaaden, for at give ham et lidet Pusterum, under hvilket han kan fatte sig, og forvinde det ubehagelige Indtryk, som Nedspringet i Vandet næsten stedse foraarsager Begynderen; derefter legges Svømmekrogen an paa Selerebet tæt ved Ringen og der læres ham

§. 52.

b) at svømme paa Brystet, ved Hjelp af Arme og Been.

Han øves først i særskilt at udføre de Bevægelsner med Arme og Been i Vandet, som han allerede bør have lært paa Land; dette skeer først med Benene paa denne Maade: Rekrutten griber med begge Hænder paa Kanten af Svømmeklaaden, strækker Arme og hele Legemet ud, saaledes, at hans Lejeme og Been, ved Hjelp af den Understøttelse han tillige faaer af Læreren med Svømmekrogen, kommer til at flyde op mod Vandets Overflade, og i denne Stilling øves han i at gjøre Bevægelsnerne med Benene; naar dette er øvet, vendes Rekrutten saaledes, at hans Ryg vender mod Svømmebroen, og nu læres ham Bevægelsnerne

med Arme, i det Læreren med Haanden holder i Nebet tæt ved Ringen; derpaa lægges Svømmekrogen atten an, og Læreren fører ham rolig og i stram Sele nogle Alen ud fra Glaaden og lader ham atten her gjentage Bevægelsnerne særskilt med Arme og Been, saalænge indtil han udfører dem med Orden og Rolighed; derpaa læres ham at gjøre Bevægelsnerne med Arme og Been samlede paa følgende Maade:

Læreren lader Rekrutten lægge sig paa Brystet i en straa Stilling i Vandet, Hovedet og Halsen bojes tilbage, Arme holdes bojede tæt til Legemet, Hænderne ligge udstrakte og samlede tæt for Brystet, saaledes at Commelfingrene vende op, og de mindste Hingre nedad, Benene bojes udad saa stærkt, at Hælene samlede ligge tæt ved Sædet, Fodderne bojes i Wristen og Godspidserne holdes udad.

Fra denne Stilling giver han med den understede Glade af begge Fodderne et saa stærkt Stød ned og ud ad mod Vandet, at Knæne strækkes aldeles ud; han strækker i det samme Arme med samlede Hænder i lige Linie frem lige under Vandets Overflade; vender strax derpaa Hænderne saaledes, at Commelfingrene ligge dybere end de mindste Hingre, og stryger i denne Stilling de aldeles strakte Arme med et kraftfuldt og hurtigt Tryk i en Kvartbue ud til Siderne. Medens dette Strosg udføres med

Armene, samles atten de nyligen udstrakte Been, og bringes øjeblikkeligen frem igjen ved atten at bøje Knæene til Siden og samle Hælene, hvorpaa Armene, fra den til Siden udstrakte Stilling, igjen bojes, og Hænderne samles for Brystet. Ved disse tvende sidste Bevægelser med Arme og Been er nu Legemet atten bragt i den Stilling, fra hvilken Bevegelerne begyndte.

Læreren lader Rekrutten udføre disse Bevægelser i stram Sele, indtil han er kommet saa vidt, at han selv kan holde sig op og hjelpe sig frem, da bor Seleen Tid efter anden holdes slap.

Disse her under linia h ansorte Stillinger og Svommebevægelser maae faalænge øves, deels paa den før omtalte hængende Svommesele paa Land, og deels i stram Sele i Vandet, indtil Rekrutten har opnaaet megen Færdighed i at udføre dem. For lettere at bibringe ham den Orden og Takt-mæssighed, med hvilken Svommebevægelerne bør undøves, gør Læreren rettest i at inddele dem i 3 forskellige Tempo og tiltælle ham samme med Ordene En! To! Tre!

I det Rekrutten ligger i den omtalte Stilling med bojede Arme og Been, lader Læreren ham ved En! strække Armene frem og Benene til Siderne; ved To! stryge Quartbuuen med Armene og samle Benene, og ved Tre! atten samle Hænderne og boje Knæene. Det paasees, at Fingrene under

alle Svommebevægeler holdes tæt slakkede, Armene vel udstrakte under Stregene, og disse, naar der svommes fremad paa Brystet, aldrig gjores længere til Siden, end at begge Armene udstrakte, i Forening med Skuldrene, danne en lige Linie.

Naar Rekrutten faaer Færdighed i at udføre Bevægelerne i disse 3 Tempo, da maae Bevægelerne med Arme og Been Tid efter anden forenes faaledes, at de tilstdt udføres i eet Tempo.

Strøg og Stød maae stedse udføres hurtige og kraftfulde, men Tilbagebevægelerne langsomme og rolige. Hænderne bør længe holdes samlede med strakte Arme for Ansigtet, for de vendes og stryges til Siden, og Benene bør strækkes stært ud til Siderne, i det Stødet stærk med Hodderne.

Naar Læreren med Sindighed og Taalmodighed over Rekrutten paa denne Maade, da vil han snart komme saa vidt, at han ved sin egen Hjælp vil kunde holde sig oppe, og derfra Tid efter anden begynde tillige at hjelpe sig frem ved sine Svommebevægeler, og naar han med Rolighed og Regelmaessighed udfører Bevægelerne, og har bragt det saavidt, at han sikkert kan svomme 150 til 200 Aflen, samt vende sig i Vandet, da asspendede Selgen og Rekrutten øves i at svomme langs med Svommehoeden eller Svommestedet, indtil han Tid efter anden bringer det saavidt, at han med Her-

dighed kan svømme en Strækning af 600 ALEN.
Det maa ikke tillades, at der i Langden svømmes over 1200 ALEN.

Da det er meget anstrengende for Læreren at holde Begynderen i stram Sele, og han desuden derved hindres fra at hjelpe Rekrutten med Hænderne, saa bør Rekrutterne afvekslende være Læreren behjælpelige herved.

Imedens Rekrutten lærer at svømme paa Bryret, øves han tillige i

§. 53.

c) at flyde.

Ved Flyden spændes Selen saaledes paa Rekrutten, at Ringen er foran. Nu lægger han sig paa Ryggen, bojer Hovedet saa sterk tilbage, at Bagdelen af Hovedet til Øjnene er under Vandet, og strækker Armmene lige under Vandets Overflade ud til Siderne, saaledes at den indre Glade af Haanden vender nedad, han bojer Ryggen sterk tilbage, hever Underlivet op, holder Benene fra hinanden, Knæene lidet bojede og Godspidserne nedad. Er Rekrutten nu spøsifik lettere end Vandet, hvilket er tilfældet med de Fleste, da vil han, naar alt Ovenstaende iagttages, bæres af Vandet, og dette kaldes at flyde. Besindes det derimod, at han, efter gjentagne nojagtige Forsøg, ikke bæres af Vandet, da maa denne Lektion ikke

længere fortsættes med ham. Flyden øves, imedens Rekrutten hviler under Bryst-Svømmingen.

De blandt Rekrutterne, som høve saerdeles Anlæg til Svømmen, bør, forinden ovenanførte, endvidere øves i følgende:

§. 54.

d) at svømme paa Ryggen.

Bed denne Øvelse er Legemets Stilling for det meste, som ved Flyden (littra c), med den Forskel, at Bagdelen af Hovedet ikke bojes saa dybt i Vandet, og at Legemet holdes mere stift og udstrakt. Fra denne Stilling trækkes Benene op mod Bryret i det Knæne bojes og holdes langt fra hinanden, Hælene samlies og trækkes højt mod Sædet og Bristene bojes. Nu strækker Rekrutten Benene kraftsuld ned og udad, og stryger i det samme Armmene ned mod Laarene saaledes, at den indre Glade af Hænderne vender nedad. Armmene strækkes derpaa igjen ud til Siden med strakte Hænder saaledes, at de mindste Fingre først skære Vandet, og Benene trækkes atter op i den første Stilling o. s. f. Naar Stodene og Strøgene stee med forenet Kraft af Arme og Been, og paa en gang, da vil Legemet derved i Almindelighed drives een til to ALEN frem. Virkningen af Stodet bør roligt oppebjes, forinden Benene og Armmene bevæges tilbage igjen til et nyt Stod og Strøg.

Til Lettelse ved Undervisningea inddeltes og oves disse Bevægelser i Begyndelsen i tvende forskellige Tempo, saaledes, at der læres ham ved En! at strække Armene til Siden og trække Benene op, og ved To! at gjøre Støget med Armene og give Stødet med Benene; naar det første Tempo er gjort, skal Rekrutten ligge rolig, indtil det tillades ham at gjøre det andet Tempo; overhovedet bør Opholdene imellem Bevægelserne vedvare længe, og Læreren i Begyndelsen holde Rekrutten i aldeles stram Sele, indtil han har faaet Sikkerhed og Færdighed i at udføre Bevægelserne.

Naar Rekrutten først kan svømme paa Ryggen, ved Hjælp af Arme og Been, da læres ham at svømme paa Ryggen, ved Hjælp af Benene alene, hvilken Svømmemaade har den Fordeel, at Hænderne herved frit kunde bruges til at føre en eller anden Ting over Vandet, f. Ex. Breve, Vaaben m. v., og desuden er anvendelig, naar der svømmes i Land med en Bjerget.

Under denne Svømmemaade maaæ Hænder og Arme holdes rolige, og enten strakte ved Siden af Legemet eller overskors paa Brystet.

§. 55.

Naar man først kan svømme færdigen paa Brystet og paa Ryggen, da læres det uden synderlig Vanskelighed

c) at træde Vandet.

Ved denne Svømmemaade gjøres paa eengang med Hænder og Fodder finaa og hurtige, næsten horizontale Cirkelbevægelser, ved hvilke man søger at holde sig paa det samme Sted.

§. 56.

f) Om at dykke.

Rekrutten maa, forinden han dykker, trække Vejret saa stærkt muligt til sig, derpaa hurtigen stikke Hovedet under Vandet, hæve Underlegemet i Vejret, og saaledes, med Hovedet nedad og Benene opad, arbejde sig ned, ved at strække Arme og Hænder fra Hovedet opad mod Vandets Overflade, og give et stærkt Stød med begge Fodderne paa eengang imod Vandet. Har han dykket til Bunden, da vender han sig og giver et kraftfuldt Stød med Fodderne mod Bunden, hvis den er fast; er Bunden derimod mudret eller løs, eller hvis han vil gaae op, forend han har naaet Bunden, da vender han sig saaledes, at Hovedet kommer opad, bruger derpaa Armene og Benene paa samme Maade, som da han gif ned, med den Forskjel, at Bevægelserne, som før stede opad imod Vandets Overflade, nu gjøres nedad mod Bunden; den Lest, han før Dykningen indaandede, maa under Dykningen lidt efter lidt udståedes ved Tid efter anden at aabne Læberne. Han var ven-

nes til at hente en eller anden, først let, derpaa tungere Gjenstand op fra Bunden, og hertil bruges i Forsnningen Sejldugs Poser, der holdes med Smaastene. Dette skeer først paa et Sted, hvor Vandet er 4-6 Fod dybt, og Bunden om mueligt klar, derpaa Sid efter anden i en Dybde af 10-12 Fods Vand.

§. 57.

a) Fremgangsmaaden ved at svømme under Vandet er ligesom ved at svømme paa Overfladen af samme, med den forskiel, at han maa føge ved Svømmebevægelserne at holde sig under Vandet, eftersom dette løfter Legemet opad. Svømmebevægelserne maae derfor ikke nu, som før, endes nedad, men gaae i Linie med og lige under Vandets Overflade.

Hinene bør, saavel ved Dykningen, som ved Svømmen under Vandet, holdes aabne, og Svømmebevægelserne udføres i det Hele overensstemmende med de under litra b givne Regler.

Da disse tvende sidste Svømmemaader angribe Brystet stærkt, bør de behandles forsigtigen, og Rekrutten ikkun lidt efter lidt bringes til mere Udholdenhed i samme.

Dyffen og Svømmen under Vandet bør i Be-ghyndelsen ikke foretages i Nærheden af Glaader, Broer, Pæle, Kartojer eller andre deslige Gjen-stande, da den Dykkende deels kan støde sig paa

disse Ting, og deels er utsat for stor Fare, hvis han af Strommen drives under Glaaderne og Broerne, fordi man her ikke stedse øjeblikkeligen kan komme ham til hjælp i modende Tilfælde. Hvis Nødvendigheden fordrer, at der skal dykkes i Nærheden af saadanne Gjenstande, da er det yderst vigtigt, at den Dykkende forsynes med et Hjelpe-reb eller en Sele om Livet.

§. 58.

b) Ved at svømme i Stromme kunde følgende Tilfælde finde Sted:

1. at der svømmes med Strommen;
2. at der svømmes mod Strommen eller og
3. tvers over samme.

Når der svømmes med Strommen, da bør den største Flade af Legemet (Ryggen) vendes mod Strommen, for at Legemet lettere kan drives frem af samme; svømmes der mod Strommen, vendes den mindste Flade af Legemet (Siden) mod Strommen, og Rekrutten bør holde sig saa nær som muligt ved Strandbredden, fordi Vandets Kraft ikke her er saa sterk, som midt i Strommen, og svømmes der tvers over Strommen, da maa der tages Hensyn til, om den modsatte Strandbredder paa ethvert Sted er faaledes, at man der kan svømme i Land, og i saa Fald svømmes tvers over, uden at man bryder sig om, hvor langt

man af Strommen drives nedad; skal man derimod gaae i Land bestemt lige over for, eller højere op, eller dybere ned end det Sted, man svømmer fra, da maa man svømme i den Retning, at man tilsige ved Hjælp af Strommen for det næste føres hen til det Sted, hvor man skal lande.

Svømmebevægelserne ere, under disse Svømmemaader de samme, som under § 52 ere angivne, men de maae, i det Ulfælde der svømmes mod, eller i vers over Strommet, udføres med større Kraft, da Vandets Medstand her er saa meget værkere.

§. 59.

i) Om at svømme med Mundering,
Baaben og Bepakning.

Det er ikke tilstrækkeligt, at den Militære blot nogen eller med Svømmebeinklæder kan udføre de nødvendigste Svømmebevægelsær; thi det kan saavel i Keldten, som under andre Omstændigheder mode, at han pludseligen, saaledes som han staar og gaaer, maa skyte sig i Vandet for at svømme. Det er tilsige nyttigt, at han lerer at føre sine Baaben med sig, da han uden disse ikke vilde finde bruges.

Naar dersor Rekrutten har opnaaet den berørige Færdighed i de oven anførte forskellige Dele

af Svømmen, da bør han øves i med Munndering og Baaben at svømme 100 Alen i Længden. Hertil maa i Begyndelsen bruges lette og magelige Klæder, men Efter anden bør han og vennes til at svømme i sin sædvanlige Paaklædning (hvor til dog ikun maa bruges flette og kæsfeerte Munderingsstykker og Baaben), Geværene hænges i Gevær-Rommene over Skuldrene, Løbene forsynes med Proppe, og Laasene med Blærer, Kapster eller andre hensigtsmæssige Indretninger, der kunne hindre Vandet fra at trænge ind. Ammunitionen bør føres enten paa Hovedet i Chacoten, eller i en Blare, der bindes paa den højre Side af Koblerne.

Naar Svømmen skal foretages i fuld Paaklædning, med Gevæbning og Bepakning, da maae Rekrutterne ikke springe ud i Vandet, men sidde sig ned paa Svømmestaaden og skyde sig ud i Vandet.

Rekrutten lerer først at svømme med Lærreds Beenklæder, derpaa med Troje, derefter med Chacot, og endeligen med Skoe og Stoosletter. Saasnarnt han sikkert kan svømme den anførte Længde med Klæder, da gives ham først Sidegevær med Kobbel, derpaa Skydegeværet, dernæst Patrontaske og omsider Bredpose, Keldtslæste og Tornister med; paa denne Maade steer Overgangen fra det Lettere til det Vandstærkere, og en god Svømmer vil saa-

ledes snart lære at svømme 50 Alen og derover i fuld Mundering, med Bevæbning og Hækning.

§. 60.

k) Om at bjerge.

Det er ikke blot som Soldat i Feldten, at den dygtige Svømmer tillige kan finde Lejlighed til at anvende sin Svømmefærdighed til sin egen og til sine Kameraters Frelse; han bør tillige som Menneske anse det for en hellig Pligt, i modende Tilfælde, at redde ethvert forulykket Medmenneske; og da han, hvis han endog er en færdig Svømmer, ikke kan opfylde denne Pligt tilgavns, ja endog ved Forsøget selv kan utsattes for Livsfare, saa bør han tillige lære at bjerge Forulykkede, og svømme en Steækning af 50 Alen med den Bjergerede.

Herved maa tagtages, at den Bjergende ikke maa nærme sig den, der skal bjerges eller optages, for fra, da han i saa Fald er utsat for, at den Forulykkede i sin Angest eller næsten bevidstløse Tilstand griber ham om Arme eller Been, hvorved han ikke alene hindres fra at hjelpe, men endog, hvis han ikke ved større Kraft kan bortvise den andens Hænder, selv utsattes for at drukne, han maa derfor nærme sig den, der skal bjerges, bag fra, og sege at gribe ham om Armene, eller, da dette er vanskeligt, maa han hel-

lere sege at gribe ham bag fra om Livet under Arme, og i det han saaledes holder ham, hvilende i sin venstre Arm, maa han, svømmende paa Ryggen, ved Hjelp af begge Benene og een Arm, bringe ham til Land.

Dette bør først læres ved Hjelp af en med Hs udstoppet Lærreds Figur, som ved Vægt (Poser med Steen), der hænges paa Fodderne, Tid efter anden kan gjøres tungere; paa denne vises og læres Begynderen det Ovenanførte, og da denne Figur, forend den betynges med Vægt, formedelst sin store spesielle Letthed, endog tjener til Hjelp for Svømmeren, saa vil han herved, efter nogle saa Lektioner, snart lære Fremgangsmåden; derefter bør Forsøgene gjøres med at bjerge de af Mandskabet, som kunde svømme, hvilke det paalægges at forholde sig rolige, medens den Bjergende gjør Forsøget; Tid efter anden bruges til Forsøgene de af Mandskabet, som ikke kunde svømme, og til større Sikkerhed gives saavel den Bjergende, som den der skal bjerges, hver en Svømmesle om Livet. Denne Øvelse foretages først uden og dernæst med Klæder.

§. 61.

l) Om de simpleste Evolutioner i Vandet.

I det Tilfælde, at en Flod eller Grav skulde passeres, vilde det ikke kunde lade sig gjøre, at

Mandskabet høbevis uden Orden styrte sig i Vandet for at svømme over, da derved ikke blot den ene vilde være til Hinder for den anden, men det endog vilde blive Tilsældet, at Flere vilde omkomme; enhver Passage over et Vand, bør derfor ske i en vis Orden, og Mandskabet bør til den Ende vennes til svømmende at udføre de simpleste af de i saa Tilsælde anvendelige Evolutioner.

Naar Mandskabet derfor har opnaaet Sikkerhed og Færdighed i de ovenanførte Svømmemænader, da bør de øves i, først i mindre, derpaa i større Afdelinger en linie at passere det dertil bestemte Sted; dette øves først uden og derefter med Mundering, Vaaben og Bepakning, i Besyndelsen i forte og derefter i længere Distancer, som og først i eet og derpaa i tvende Geleder.

Naar flere samlede skulle svømme over en Grav eller et andet Vand, da bør der være trende Allens Afstand imellem de Svømmende, for at de ikke skulle hindres af hverandre i at udføre deres Bevægelser. Forinden Overgangen skeer, bør derfor Læreren paa Land eller paa Svømmeslaaden lade Mandskabet formere Rjeden paa trende Skridts Afstand, og derefter kommandere:

Graven (eller Floden) skal passeret!

Hele Afdelingen! i eet Geled (eller i tvende Geleder) færdig!

Paa Ordet færdig, hænges Geværene over Skuldrene, saaledes, at Kolben vender nedad, og hele Afdelingen sidder sig ned paa Svømmeslaaden i samme Afstand fra hinanden, som de nyligen stode paa Land; hvis der er tvende Geleder, da sidder hver Mand i første Geled sig ned ligefor det Sted han nyligen stod, og hver Mand i andet Geled træder et Skridt til venstre, og sidder sig ned i den Rabning, som er imellem hans Formand og dennes venstre Sidemand, nu kommanderes:

Første Geled! avanseer!

og naar første Geled har stupt sig lige ud fra Glaadden, og er i 4-5 Allens Afstand fra samme, kommanderes:

Andet Geled! avanseer!

hvorved det andet Geled skyder sig ud til højre, saaledes, at hele Afdelingen nu rodebvis svømmer over til det bestemte Sted.

De bør endvidere øves i under Svømningen at gjøre højre og venstre om, omkring, at trække til højre og til venstre, formere Roderne til højre og venstre, og derpaa at marschere op (hvis der svømmes med smaa Afdelinger; thi i store Afdelinger vilde det være for trættende for den opmarscherende Fløj), og at gjøre Holdt! (hvorved den under § 55 omtalte Vandtræden bør bruges).

Alt dette bør udføres med Orden, og den omtalte Afstand paa ses herved nojagtigen. Maar Læreren gradevis og med Sindighed gaaer frem, da ville disse simple Evolutioner kunne læres med samme Held, som de øvrige Dele af Svømmen.

§. 62.

Boruden de ved enkelte Dele af Svømmen anførte Regler, bør følgende almindelige Regler nojagtigen følges ved alle Bade- og Svømmedøvelser:

1. Mandskabet bør gaae langsomt til Bade- og Svømmesædet og opholde sig der 15-20 Minutter eller længere om det findes nødvendigt for at blive affjolede, i hvilken Tid de lidt efter lidt afklæde sig, dog beholde de Kinned, Beenklæder, Hat og Skoe paa, indtil de stulle i Vandet.

2. Læreren bør hvergang, førinden Rekrutterne springe i Vandet, føse dem paa Pande, Bryst og under Armene for at forvirre sig om, at de ere aldeles affjolede, førinden de gaae i Vandet, og øjeblikkeligen lade dem klæde sig paa og sættes i Bevægelse, efterat de ere komne op af samme. I Begyndelsen bør de ikke være længere end 10-12 Minuter af Gangen i Vandet, da en længere Tid kunde være skadelig for deres Heldred. Øvelserne bør ej foretages strax efter Maaltiderne.

3. Badesøvelserne bør helst foretages paa Steder, hvor Bunden er reen, sandet og fri for Stene

eller andre Ting, paa hvilke Rekrutterne kunde beskadige sig, og det maa ej tillades, at flere paa engang bade sig, end at man let kan oversee dem, og hurtigen komme dem til hjælp, hvis det behoves. Ligeledes er det godt, om muligt, at vælge rolige og milde Dage til at begynde i.

4. Svømmesøvelserne bør ligeledes foretages i reent og klart og om muligt i 6-8 Alen dybt Vand, og det bør nsje paa ses, at hverken Sam, Spiger, nedrammede Pæle, eller andre lignende Ting forefindes paa de Steder, hvor Rekrutten skal springe i efter gaae op af Vandet.

5. Svømmeselerne og Rebene bør stedse holdes i god Stand, og Rebene maae i Begyndelsen være fastgjorte paa en 3-4 Alen lang Stang, paa hvis yderste Ende er anbragt en Krog med to Grene, for dermed lettere at kunne holde Rekrutten ud fra Landet eller Svømmebroen, som og for at hindre ham i under Bevægelsen at støde Arme og Been.

6. Flere af de ved Mandskabet værende Underofficerer, saavel som nogle af Mandskabet selv, bør, forsynede med Reb og Stenger, følge med hver af de Svømmende, naar de begynde at svømme uden Sele, for at hjelpe dem, og nogle dygtige Svømmere maae desuden, som Observatører, stedse være afklædte (dog med en Kappe om sig), med en Sele eller et Hjelpareb om Livet,

for i modende Tilsælde ogsaa at komme de Svømmende til Hjælp. Læreren selv bør tillige stede se, uden Undtagelse, ved Undervisningen være forsynet med en Sele om Livet, selv da, naar Rekrutterne ikkun svømme i Sele. — I Mangel af en Sele bruges et Hjælpereeb, det er: et i det mindste 20 Allen langt, smekkert Reeb eller en stærk Snor, hvis ene Ende bindes om Livet, det øvrige af Rebet lægges i smaa ordentlige Slag, hvilke sikkedes ind under den om Livet bundne Ende, saaledes, at det i paakkommende Tilsælde øjeblikkeligen kan trækkes ud og leveres til den første den bedste blandt de i Nærheden staaende, for at han, om det gøres fornødnet, kan trække Svømmeren tilligemod den Bjerdede i Land. Denne Forsigtigheds-Regel er af yderste Vigtighed og bør strængt overholdes.

7. Ingen Rekrut maa nogensinde svømme uden Sele, forinden han flere Gange med Sikkerhed kan svømme 150, helst 200 Allen, samt vende sig uden Forlegenhed.

8. Det bør aldrig tillades, selv ikke de meest Øvede af Mandskabet, at svømme længere ud, end at Læreren eller vedkommende Medhjælpere hurtigen kunne komme dem til Hjælp, hvis de pludseligen blive matte eller angribes af Krampe. Det rigtigste er dersor stede at lade dem svømme frem

og tilbage langs med eller omkring Svømmestaa-den eller det Bassin, hvor Øvelserne foretages.

9. Da Uforsigtighed og Mangel paa Orden ved denne Øvelse især kan drage farlige Folger efter sig, saa skal vedkommende Foresatte og Lærere sorge for, at al mulig Forsigtighed anvendes, og de bør drages til Ansvaret, hvis der indtræffer Ulykker, som ere Folger af Mangel paa stræng Orden og Alarvaagenhed ved Øvelserne.

Yde Kapitel.

D m F æ g t e n.

§. 63.

Kavallerie-Rekrutten bør lære at fægte, forinden han lærer at hugge, fordi Bevægelerne under Fægten udføres snævrere og usjagtigere, som og bidrage mere til at forstaffe ham god Anstand og til at forberede ham til Huggen.

Da det vilde være umuligt at ove Rekrutten til Færdighed, endog kun i de vigtigste Dele af denne Øvelse, saa skal Undervisningen heri blot indskrænkes til følgende:

- a. Begyndelsesgrundene;
- b. de simple Parader;
- c. nogle af de simpleste Stød, og
- d. Myralliefægten.

G

§. 64.

a) Begyndelsesgrundene ere:

1. at staae i rettet Stilling til Fægten;
2. en garde paa Tælling og paa Kommando;
3. fremad og baglæn ds op og en garde;
4. avancere og retirere;
5. falde ud paa Tælling og paa Kommando.

I. 2. 3. Ved Retningen, Gardestillingen, samt fremad og baglæn ds Opræsningerne er Fremgangsmaaden og Kommandoen aldeles det samme, som under §§ 21 og 22 findes anført, med den Forskjel, at den højre Haand, under Gardestillingen i Fægten, holdes saaledes, at Tommelfingeren vender opad, den udvendige Side af Haanden til højre og den indvendige Side af Haanden til venstre; den højre Haand holdes omtrent i lige Linie med Brystet, og Spidsen af Floretten (eller Panieen) i lige Linie med dens Øjne, med hvilken der fægtes.

Floret-Grebet maa ikke holdes mellem Pegefingeren og den længste Finger, men i den fulde Haand, saaledes at Tommelfingeren hviler ovenpaa Grebet tæt ved Stikpladen og de andre Finger holdes omkring Grebet.

4. Naar der skal avanseres, flytter Rerkrutten, staaende i Gardestillingen, den højre Fod omtrent en halv Alen frem i lige Linie, og lader

strax derpaa den venstre Fod folge efter i samme Afstand og Retning; skal der retireres, da flytter han den venstre Fod først, omtrent en halv Alen, i lige Linie tilbage, og lader den højre Fod strax derpaa folge efter i samme Afstand og Retning. Legemets saavelsom Haandens og Klingens Stilling er uforandret, som ved Gardestillingen; Skridtene gjøres lette og hurtige.

5. Fremgangsmaaden og Kommandoet ved Udfaldene er ligesom ved Huggen § 24, med den Forskjel, at den højre Arm her udstrækkes paa Kommando Ordet Stræk! saaledes, at Haanden holdes i Kvartstilling og noget højere end Florets spidsen.

§. 65.

b) Af Paraderne læres:

1. Tiers.
2. Kvart.
3. Cirkel.
4. Oktav.
5. Kvint.
6. Kontreqvart.

Tiers og Kvart Paraderne udføres saaledes som under § 28 litra c er anført, med den Forskjel, at Arm og Klinge skal danne en lige Linie i det Tiers Paraden ender; ved Cirkel Paraden lader den Parerende sin Klingespidsen

synke, og bringer den i det samme hurtigen hen til den indvendige (den Stodendes højre) Side, og ved Oktav Paradeen lader den Parerende sin Klingespids synke, og bringer den i det samme hurtigen hen til den udvendige (den Stodendes venstre) Side. Kvint Paradeen gjøres ligesom i Huggen § 28.

Tiers og Kvart Paraderne gjøres med bøjet Arm; Cirkel, Oktav og Kvint Paraderne med strakt Arm. Under alle disse Parader bør den Parerende sege at skjære den Stodendes Klinge, det er ved et kort og hurtigt Tryk med Styrken af sin egen Klinge paa Svagen og nedad Styrken paa Modpartens Klinge, sege at bringe den Stodendes Klinge ud af Stodlinien.

Kontreqvarten henvører til de sammensatte Parader, da den bestaaer af flere Bevægelser, nemlig af et Degagement og af en enkelt Kvart Parade. Den udføres saaledes: i det Modparten degagerer for at støde Kvart, folger den Parerende efter, og udfører den omtalte Kvart Parade i det øjeblik Modparten støder ud.

Naar hver Parade er lært særligt, da bør de øves i Forbindelse med hinanden, saaledes, at der efter Tiers pareres Cirkel, derpaa Oktav, saa Kvart og derefter Kvint, o. s. f.

§. 66.

c) Af de simple Stod læres:

1. at strække og falde lige ud paa den indvendige og udvendige Side;
2. degagere Tiers og Kvart staande;
3. degagere og falde ud med Tiers og Kvart og gjøre Figuren;
4. kontredegagere paa den indvendige Side;
5. markere Ento (un deux) fra den indvendige Side;
6. avansere og degagere Tiers og Kvart;
7. retirere og parere Tiers og Kvart;

1. Ved at strække og falde ud paa Bryset paasæs, at den højre Haand havdes noget op i det Stodet steer paa Bryset, thi derved gives Klingen den behørige Retning (opposition). For under Stodet at være saa meget muligt bedækket, maa den højre Haand, hvis der stødes Kvart paa Modparten, føres lidet til den venstre Side, og hvis der stødes Tiers, føres lidet til den højre Side. Kremgangsmaaden ved Udfaldet er i øvrigt den samme, som ovenfor er anført.

2. Naar der skal degageres, da bringer Refratten sin Florets spids med en let og snæver Bevægelse under Modpartens Floret, og lægger den an paa Tiers Siden, hvis han har lagt paa Kvart Siden, ellers omvendt. Degagementet maa alene

udsøres ved Haandens øg ikke ved Armens Bevægelse.

3. Maar der paa engang skal degageres og faldes ud, da paasees, at Degagementet skeer i samme Hjeblik det venstre Knæ strækkes og forinden den højre Fod træder frem. Maar der i Myrallie-Hægten skal gjøres Figur, lader den Degagerende, i det Hjeblik Udfaldet er endt og Stødet pareret, Klingen falde ned saaledes, at den, hvis der er stødt paa den udvendige Side, bojes ned paa den venstre Side af og i lige Linie med Armen, og at den, hvis der er stødt paa den indvendige Side, bojes ned paa den højre Side af og i lige Linie med Armen. Maar denne Bojning af Klingen (som kaldes Figur) er udført rigtigen, da maa den Stødende kunde se den Parerendes Ansigt ved at se mellem Klingen og Armen under sin højre bojede Haand. Denne Bevægelse maa alene udføres med Haanden og ikke ved Hjælp af Armen.

4. Maar der skal kontredegageres, lader Læreren Rekrutten gjøre et sædvanligt Degagement fra Kvart Siden, han parerer dette med Kontreqvart (see § 65) og falder strax derpaa ud med et lignende Degagement paa Rekrutten, som igjen, i det han rejser sig op, anvender Kontreqvarten mod Lærerens Degagement, strax derpaa efter degagerer paa Læreren o. s. f. Det er vigtigt, at denne

Bevægelse ofte igentages, da den bidrager sørdeles til at øve Haand og Arm.

5. Entoerne (un deux) henhøre til de Bevægelser i Hægten, som kaldes Finter, det er falso Bevægelser (Degagements) med Klingen imod Modparten, hvorved man søger at bringe ham til at give Blottelser. Skal der fra Kvart Siden gjøres Ento, da gjøres først et Degagement paa Tiers Siden med lidet strakt Arm og strax derpaa degageres tilbage og faldes ud paa Kvart Siden; skal der fra Tiers Siden gjøres Ento, da finder det Modsatte Sted.

6. Ved at avansere og degagere, iagttages alt hvad nyligen under §. 64, 4 og denne §, 2 er ansort; Degagementet skeer i det Hjeblik Foden træder frem.

7. Ved at retirere og parere, iagttages det, som under §§ 64 og 65 er ansort. I det samme Hjeblik Skridtet skeer tilbage, udføres Paraden paa sædvanlig Maade.

Det er ved Hægten endnu nødvendigere end ved Huggen, at Læreren og hans Medhjelpere i Begyndelsen personligen give hver Rekrut Lekcion i ovenomtalte Begyndelsesgrunde, Parader og Entoer, for at bibringe ham et rigtigt og tydeligt Begreb om Fremgangsmaaden ved samme, deraf efter over han flere samlede i et eller tvende Gelede.

§. 67.

Naar Mandstabet samlet skal foretage Begyndelsesgrundene m. v., da er Kommando-Ordene herved saaledes:

Ret Eder!

Til Venstre (eller Højre) armlos!

Til Fægten Ret!

Paa Tælling! en garde!

En!

To!

Tre!

Fire!

Hvill!

Paa Kommando! en garde!

Der skal rejses op!

Fremad op!

en garde!

Bagsænks op!

en garde!

Der skal avanseres!

avanseer! — Ento! — Ento! o. s. v.

Der skal retireres!

retireer! — Ento! — Ento! o. s. v.

Der skal faldes ud paa Tælling!

Stræk!

Fald ud!
en garde!

Der skal faldes ud paa Kommando!

Fald ud!
en garde!
Hvill!
Højre om!

Derefter inddeltes Mandstabet i 2de Geleder, som stilles mod hinanden, og øves i at avansere og degagere og i at retirere og parere, efter følgende Kommando:

Første Geled avanserer og degagerer og andet Geled retirerer og parerer!

Avanseer! o. s. v.

Andet Geled avanserer og degagerer og første Geled retirerer og parerer!

Avanseer! o. s. v.

Naar Mandstabet er øvet i at avansere og degagere samt i at retirere og parere med Tiers og Kvart Degagements og Parader, da bør det og øves i, under Retraiten, at parere Tiers, Cirkel, Østebog og Kvart Paraderne efter hinanden. Naar dette skal ophøre, kommanderes:

Giv Agt! Hvüll!

Højre om!

og nu lader Læreren det udrykkede Geled marschere ind igjen.

Naar de saaledes have bragt det til nogen Færdighed, da begyndes med

§. 68.

d) Myrallie-Fægten.

Mandskabet opstilles, inddeltes og marscherer frem under denne Øvelse ligesom ved Myralliesuggen § 32, og naar de ere traadte i Gardestillingen, kommanderes til Hilsen saaledes:

Distansen skal tages!

Tag Distanse!

Bed Ordet Distanse gjøre Rekrutterne en Appel med den højre Hånd, og træde strax derpaa tilbage i den baglæns oprejste Stilling; ved

To!

gjør det Geled, som er udmarscheert, et sædvanligt Udfald mod det andet Geled, og tager Afstanden ved at strække Klingen frem lidt forbi Modpartens Bryst; ved

Tre!

rejses samme Geled sig atter op og tilbage i den oprejste Stilling; nu kommanderes:

Øvart!

hvorved Øvart Paraden gjøres som sædvanligt til venstre, derpaa

Tiers!

der ligeledes udføres som sædvanligt, og nu træde ved Kommandoet
en garde!

begge Gelederne i Gardestillingen paa engang, hvorpaa det udmarscherede Geled begynder Myralliesædene efter følgende Kommando:

Første (eller andet) Geled

Degageer — stræk!

Hald ud!

en garde! o. s. v.

og efter 4 Udfald

Paa Kommando!

Degageer!

en garde!

Bed Ordet degageer, maa Rekrutterne nu degagere, strække og falde ud paa engang, og naar de saaledes have gjort 4-6 Udfald, kommanderes efter Ordet degageer:

Giv Agt! Figur!

og derefter

Der skal rejses op og strax faldes ud igjen
en garde! ud! o. s. v.

Giv Agt!
en garde!

Nu kommanderes:

Andet Geled skal tage Distanse!
Tag Distanse!

To!

Tre!

Derefter gjøres Hilsen og andet Geled foretager nu efter ovenstaende Kommando de samme Bevægelser. Maar disse ere endte, kommanderes:

Der skal kontredegageres, første Geled begynder!

Paa Tælling

Degageer! stræk!

Fald ud!

En!

To! o. s. v.

Ved En! degageres og strækkes, ved To! faldes ud. Maar disse Bevægelser ere gjentagne 6-8 Gange paa Tælling, kommanderes:

Paa Kommando

En!

To! o. s. v.

Ved En! degageres nu og faldes ud paa engang af første Geled, og ved To! degageres og

faldes ud paa engang af andet Geled; efter 6-8 Udfald kommanderes:

Uden Kommando

Begynd!

og naar begge Gelederne have gjort 8-10 Degagements, kommanderes:

Holdt!

hvorved begge Gelederne stille sig i Gardefilling færdige til Hilsen efter følgende Kommando:

Giv Agt!

Slaaer! (eller Appel)

Qvart!

Qiers!

en garde!

Efter denne Hilsen kommanderes:

Hviil!

Højre om!

Første (eller andet) Geled marscherer ind!

Marsch! Marsch!

I Mangel af Floretter kan Mandstabet, især ved Begyndelsesgrundene, benytte sig af Panieerne til Fægtessvælserne.

Da de fleste Regler, som ere angivne for Huggen, for saavidt som de ere anvendelige paa Fægten, tillige ere gjeldende her, saa henvises til de i det 5te Kapitel i denne Henseende givne Forskrifter.

tode Kapitel.

Om Voltigeren paa levende Heste.

§. 69.

Af denne Øvelse skal Kavalleristen for Fremtiden ikken lære hvad der udfordres for med Færdighed at komme op paa og ned af Hesten, i det den staar; hvorimod alle de Bevægelser, som fore er øvede i det Hesten gik eller løb i Volten, skulle ophøre.

Det er dersor tilstrækkeligt at han lærer:

1. halv Bomspring til højre og
2. fortsat halv Bomspring til højre.

I. For at gjøre halv Bomspring til højre stiller han sig ved Siden af Hesten med Brystet ligesof Sadelnen eller Sadelstedet, griber med den venstre Haand i Midten af Hestens Manke, lægger den højre Haand paa den opøjede Forkant af Sadelen, hæver sig op ved at strække Armmene stærkt ud, svinger derpaa det højre Been udstrakt hurtigen over Hestens Ryg og sætter sig let i Sadelnen, Forinden han sidder, maa han slutte vel med Laar og Knæ mod Siderne af Hesten.

For at komme ned igjen, griber han atter med den venstre Haand i Midten af Manken, hæver sig noget paa Armmene, holder Overlegemet for over og lidet til venstre, svinger derpaa det

højre Been tilbage, og springer ned paa Tæerne med bjedede Knæ saaledes, at han kommer til at staae paa det Sted, hvorfra han sprang op.

Maar han sikkert og færdigen kan udføre det halve enkelte Bomspring, da øves han i at gjøre:

2. det fortsatte halve Bomspring.

Det foretages ligesom det foregaaende, med den Forskjel, at Springet fortæsses 3-4 Gange efter hinanden, saaledes at der strax springes op i det Nedspringet er endt.

Voltigeren paa levende Heste bør først øves, naar Rekrutterne have opnaaet nogen Færdighed i Voltigeren paa Træhesten.

11te Kapitel.

Om Svømmen med Hest.

§. 70.

Naar Rekrutten først selv kan svømme, da bør han og lære at sidde paa sin svømmende Hest, og han kan nu med saa megen mere Tryghed og Driftighed foretage denne Øvelse, da han kan hjelpe sig selv, i det Ellerselde hans Hest bliver mat eller hvis han under Øvelsen skulde glide af den. Endelig er alle Heste kunne svømme, er der dog stor Forskjel, saavel paa deres Dygtighed hertil, som paa deres Udholdenhed; det er dersor vigtigt,

at de Heste, som skulde bruges hertil, i Forvejen ere prøvede og svede; dette skeer i Begyndelsen ved at føre dem i en 15-20 ALEN lang Line bag et Kartsi, i det de tillige rides af de letteste blandt Mandstabet. Ved saadanne Forsøg læres det snart hvad Duetighed enhver Hest har til svommende at bære sin Rytter, og naar de østere igentages, øves tillige de Heste, som i Begyndelsen ikke vare brugbare til denne Øvelse.

De Skole-Heste, som ere de dygtigste til Svømmen, bruges til de største og svørreste af Rekrutterne, og de mindre dygtige, stikndt dog duelige, bruges til de letteste Karle.

Rekrutterne sidde i Begyndelsen usgne til Hest med et Par viide Lærreds Beenkleder eller Svømmebuxer og ride Hesten i en Vandtrense; der spændes en Dækengjord om Hesten.

Der vælges til Rekrutternes Øvelse høst et Sted, hvor Grunden er reen, og fri for store Stene og Vandplanter. I Begyndelsen hør ikke flere end 2-3 Rekrutter paa engang øves.

Før at Læreren bedre kan undervise og rette Rekrutterne, samt hurtigen kan give den fornødne hjælp, maa han, i Forening med 3-4 gode Svømmere, som bor være forsynede med Svømmeseler om Livet, være i en Baad, der ligger saa langt fra Land, at der, fra det Sted, hvor Vandet har den behøvende Dybde til Hestens Svømmen, er

en Længde af omtrent 40 eller 50 ALEN til det Sted, hvor Baaden ligger.

En af Exerseerstolens Officerer bor ligeledes være i samme Baad for at ordne og være opmærksom paa alt Fornsendt.

Maar Rekrutterne, i 8-10 ALENS Afstand, den ene efter den anden, have svømmet een eller to Gange omkring Baaden, dog ikke for nær ved samme, da lader Læreren dem svømme til Land igjen, hvorpaa de følgende ride frem til Øvelsen.

Det paasees, at Rekrutten slutter vel med Benene i det Hesten svømmer, da han ellers let hæves op af Vandet, og desuden vilde være udsat for at glide ned af saadanne Hest, der arbejde voldsomt og uroligt under Svømmingen. Skulde han glide eller bringes ud af Ligevægten, da maa han hjelpe sig paa Hesten igjen ved at gribet med den ene Haand i Manken eller i Dækengjorden. Maar han desuagtet glider saameget ned, at han falder af Hesten, da maa han føge hurtigen at komme fra den, for ikke at blive slaget af Hestens Been, og han svømmer da i Land, uden at bryde sig om Hesten, der sikkert selv svømmer til Land og søger sin Plads.

Maar Rekrutterne have opnaaet nogen Førighed, da kunne flere paa engang paa for omtalte Maade foretage Øvelserne.

Borinden Rekrutten skal svømme med sin Hest, bør han selv gaae i Vandet og dukke sig; saasnart han under Svømmingen kommer saa langt ud, at han med Haanden kan naae ned i Vandet, da væder han sit Hoved og Bryst ved at overose sig med Vand med den flade Haand; paa samme Maade overoser han og Hestens Hoved og Nakke med Vand.

Saasnart han efter Svømmen er kommet i Land, bør han strax klæde sig paa, og ved en passende Øvelse, f. Ex. Løben eller Længdespring, sættes i Bevægelse. Hestene bør ogsaa sættes i passende Bevægelse efter Svømmen, da de, især paa en kjølig Dag, vilde lide for meget ved at staae saalenge sille, indtil Øvelserne vare gjennemgaaede med hele Mandskabet.

12te Kapitel.

Om de almindelige Forholds- og Forsigtigheds-Regler, som ved de gymnastiske Øvelser bør tagges.

§. 71.

Foruden de Forholds- og Forsigtigheds-Regler, som førststille ere anførte ved de fleste angivne Øvelser, bør det paasees, at følgende almindelige Regler ligeledes nøjagtigen folges ved Under-

viisningen i alle de Øvelser, som dette Reglement bestemmer:

I. Der bør tagges en gradevis Trenngang fra det Lettere til det Vanskeligere; thi ved Tid efter anden tiltagende Arbejde og Anstrengelse forøges Rekrutens Kræfter og Udholdenhed; ved pludselig stigende og overdrevne Anstrengelse svækkes derimod hans Kræfter.

Øvelserne bør derfor Klasse viis læres i følgende Orden:

Iste Klasse.

a. Forberedelsesøvelserne.

b. Løben:

Forberedelsesløbet;

Vendinger og Baglænsløbet.

c. Springen:

3 ALEN i Længden;

1 ALEN i Højden;

2 ALEN i Dybden.

d. Klavren:

at gaae op af en Træ- og Rebstige;

at gaae op af et Knudetoug;

at gaae op af et glat Toug.

e. Voltigeren:

Begyndelsesspringene.

f. Fægten og Huggen:

Begyndelsegrundene.

g. Svømmen:

Svammebevægelserne paa Land i den hængende Svømmedele;
 at bade;
 at springe rigtig ned i Vandet;
 at gjøre Svammebevægelserne i stram Sele
 paa Stedet.

§. 72.

I 2 den Klasse

hør det Foregaaende repeteres og endvidere undervises i:

a. Løben:

det hurtige Løb.

b. Springen:

5 Alen i Længden;
 $1\frac{1}{2}$ -2 Alen i Højden;
 3 Alen i Dybden.

c. Klauren:

at gaae op af en lodret staaende Stang;
 at entre paa Skraastænger;
 at entre paa Skraatunge.

d. Voltigeren.

I. Sidespring:

heel Bomspring til højre og venstre;
 heel Mellemspring;
 heel Udvendig - Spring.

2. Bagsspring:

halv siddende Udvendig-Spring paa Bagdelen af Hesten;
 halv siddende Udvendig-Spring i Sadelen;
 halv staaende Udvendig-Spring paa Bagdelen af Hesten;
 det samme Spring og ned med Katte-springet;
 halv staaende Udvendig-Spring i Sadelen.

e. Fægten:

Paraderne;
 de simple Stød.

f. Huggen:

de enkelte Hib;
 de enkelte Parader;
 Entoerne;
 Myralliehuggen.

g. Bajonetfægten:

at attackere paa den udvendige Side;
 at attackere paa den indvendige Side;
 at degagere efter Attackerne;
 at parere Tiers, Cirkel eller Prime, Oktav
 og Kvart.

Akt dette øves staaende.

b. Svømmen:

at svømme paa Brystet en Længde af 200
Alen;
at flyde.

§. 73.

3. 3die Klasse

hør ovenstående igentages og endvidere læres:

a. Skavren:

at gaae op i Hænderne alene af Skraas-
stangen;
at stiske Tong;
hængende i de glatte Tonge at lade og afs-
fyre Geværet.

b. Voltigeren.

I. Sidespring:

halv og heel Vending til Højre og Ven-
stre;
halv Udvendig-Spring paa Bommene;
heel Skelette;
Sæpen.

2. Bagspring:

heel Udvendig-Spring over Hesten;
halv staende Udvendig-Spring paa ba-
geste Boni.

c. Fægten:

Myrqlie-Fægten.

d. Huggen:

Heri repeteres det, som er lært i de forrige
Klasser, og de af Rekrutterne, som dertil fin-
des duelige, lære endvidere:

Hattuterne;

at skjære efter Hib og Parader;
Forberedelsen til Kontra-Huggen;
Kontra-Huggen.

e. Bajonetfægten:

avancerende og retirerende at udføre oven
omtalte Attakker og Parader;
Kontra-Bajonetfægten.

f. Svømmen:

at svømme 500 Alen i Længden.

Desuden læres ham i denne Afdeling:

g. Voltigeren paa levende Heste og
h. Svømmen med Hest.

De af Mandskabet, som have fortrinlige
Anlæg til Svømmesvælser, lære desuden:

at svømme paa Ryggen;
at dykke;
at svømme under Vandet;
at svømme i Stromme;
at svømme med Klæder og Vaaben;
at bjerge Forulykkede og svømme 50 Alen
i Længden med de Bjergede.

Det er ligegeyldigt, om Rekrutten lærer Svømmen før eller efter de andre Øvelser; men det er nødvendigt, at den nyeligen fæstnede Orden i Undervisningen følges.

§. 74.

2. Meget anstrengende Øvelser bør ikke foretages strax efter Maaltiderne, men nogle Timer efter samme, og høgst, naar det lader sig gjøre, om Morgenen eller om Aftenen.

3. Man maa søge at vække Mandskabets Ambition og Kappelyst, thi derved vindes langt mere end ved alvorlige og strænge Midler.

4. Læreren bør paa den rigtige Maade omgaaes, kommandere og opmunstre sine Rekrutter, være bestemt, venslig, munter, anständig, aldrig hidsig; han bør være villig til med Taalmodighed at vise, igjentage og tydeliggjøre Tingene for dem; han bør være stræng mod Den, som, uagtet flere Erindringer, ikke opfylder sine Pligter. Han bør aldrig ved Frettesættelser eller Straffe bruge ubestdne eller tirrende Udtryk; han bør strængt forde Ordnen, Arbejdsmønster, Liv og Anstand, og selv udmærke sig derved. Han bør kommandere højt, tydeligt og eftertrykkeligt; thi et godt Kommando bidrager meget til at Undervisningen gaaer raskere og mere levende. Han bør opmunstre dem ved at bruge visse Ord og Udtryk, f. Ex. i Fægten: ha!

rask! munter! o. s. v., som og ved at læse den Magelige, rose den Flittige, og tillade dem at hvile mere end sædvanligt, naar de arbejde tilgavns.

5. Endstjendt det ikke bør fordres, at Læreren selv stedse skal arbejde med ved alle Øvelser, saa bør han dog ofte deelte deri, for at foregaac Mandskabet med et godt Eksempel; især bør han ofte ved Springen, Voltigeren, og Kontra-Huggen selv føre Mandskabet an, da dette bidrager meget til at fremme Undervisningen.

6. Læreren bør indrette Undervisningen saaledes, at han selv og ved sine Medhjelpere kan befriestige alle sine Rekrutter paa engang eller saa stort et Antal af samme som muligt, fordi Rekruttens Skoletid er fort, og den derfor bør benyttes paa det fordelelagtigste. Rekrutten bør desuden tidlig vænnes og stedse holdes til Virksomhed i sine Forretninger.

7. Blandt de dygtigste og brugbareste Undersøffiserer og Gemene bør der udsøges nogle duelige Subjekter, som Gymnastik-Læreren maa danne til sine Medhjelpere. Disse bør han især gjøre bekjendt med Fremgangsmøden ved Undervisningen i Ligevægts- og Forberedelses-Øvelser, Løben, Springen og Klavren, Begyndelsesspringene i Voltigeren, tilsligemed Maaden at griebe og modtage de Sprin-

gende med Færdighed og Sikkerhed, uden dog at hindre dem i deres Bevægelsers fri Udførelse, m. v.; han bør og lære dem de Hjælpemidler og Forsigtigheds-Regler, som derved bør tagtages. Om disse Subjekter endog ikke have opnået fortrinlig Færdighed i Øvelsernes praktiske Udførelse, saa ville de dog, især i alle saadanne Øvelser, hvor enkelt Mand særligt skal forberedes, være til menen Hjælp og Lettelse i Arbejdet for Læreren, og denne Hjælp vil bidrage særdeles til Undervisningens hurtigere og heldigere Fremskridt.

8. Da for Fremtiden flere Lærere paa engang bruges, saavel ved Rekrutternes Undervisning i Gymnastikken i Exesersekolerne, som ved det tjenstgjørende Mandstabs Øvelser i Huggen og Svømmen, saa bør der af vedkommende Foresatte sorges for, at der tildeles hver Lærer et vist Antal af Mandstabet, som af ham ene bør undervises især i Svømmen og Huggen; estersom ikun den Lærer, der jevnlig underviser det ham tildelede Mandstab, tilfulde kan fående deres Anlæg, Flid og Fremskridt m. v., og derfor bedst kan drages til Ansvar, hvis Mandstabet ikke gør den Fremgang, som efter deres Undervisningstid og Evner tillige kan fordres, hvilket ikke kan være tilfældet, naar Mandstabet afvæxende øves snart af en og snart af en anden Lærer.

9. Læreren bør fående alle mulige Forsigtigheds-Regler, for ikke at udsætte Rekrutten for Fare, og han bør anvende disse Forsigtigheds-Regler, uden at Rekrutten mærker det; ved U forsigtighed kan han gøre sine Rekrutter til Kroblinge og for Landet ubrugbare og hyrdefulde Skabninger; ved klog Forsigtighed kan han derimod ikke blot vogte dem for Fare, men endog sætte dem i stand til for Fremtiden at hjælpe sig selv og Andre. Rekrutten bør ikke mærke, at Læreren anvender Forsigtigheds-Regler, fordi det muligen kunde gøre ham frygtsom, og han saaledes kunde tage den Dristighed, der udfordres til at lære disse Øvelser, og der desuden stedse bør udmærke ham som sand Kriger.

10. Læreren maa aldrig med sin egen Kraft fremvirke Rekruttens Lemmers Bøjning, men maa lade Rekruttens egen Muskel-Kraft udføre de forordede Bøjninger, da saadanne, især holdsomme, Drejninger eller Bøjninger ofte kunne foranledige farlige Geneforstrækkelser, Forvridelser m. v.

II. I varmt eller mildt Vejr kan det tillades Rekrutterne at stille sig ved deres Trøjer, Hatte og Halstørklæder ved anstrengende Øvelser, men efterat saadanne Øvelser ere endte, bør de, især naar de ere blevne varme, strax igjen iført deres Klædnings-Stykke, og ved at gaae, eller ved

andre lempelige, men dog hensigtsmæssige Bevægelses, lidt efter lidt afkjøles; især bør Mandskabet advares for ikke at nyde kjølige Drikke, naar de ere varme. I holdt Vejr tillades det Rekrutterne mellem Øvelserne at røre sig, for at Kulden ikke skal gjøre dem uistikkede til deres Arbejde og i sterk Kulde bør Øvelserne især behandles forsigtig, og Mandskabet ved Tid efter anden tiltagende Bevægelse bringes noget i Varme, da Lemmerne i sterk Kulde ere utsatte for større Fare, end i mildt Vejr.

12. Læreren bør gjøre sig Uimage for at kjende sine Rekrutters Legems- og Sundheds-Beskaffen-
hed, for ikke at fordre det samme Arbejde og den
samme Anstrengelse af de Evage og Sygelige, som
af de fuldkommen Sunde og vel Disponerede, thi
derved vilde han snarere nedbryde saadanne Sub-
jekters Helsbred, end ved passende Øvelser styrke
deres Legemer.

13. Skulde nogen Rekrut have Legemsfejl eller
Evagheder, som efter Regiments-Chirurgens At-
test er tillade ham at øves i enkelte eller alle her
bestemte Dele af Gymnastiken, da friges saan-
danne Folk tildeels eller gandste for at deelstage i
samme.

14. Der bør sorges for at Apparaterne ere
gode og forsvarlige, og de bør jevnligens eftersees,

for at man kan være forvisset om at de ikke ved
Brug ere bestridigede eller utjenstdygtige.

15. Læreren bør bruge alle muelige Hjelpe-
midler, for at gjøre Rekrutten Arbejdet lettere, og
derved spare hans Tid og Kræfter. Disse Hjelpe-
midler bestaae i at give ham de rigtige Hjelpetryk,
at tage rigtig imod ham ved Voltigeren, at be-
handle ham rigtigen i Svømmeselen, og at under-
støtte ham i det rette Øjeblik ved forskellige Be-
vægeler.

16. Ligesom det ved alle Springevæsserne er
vigtigt at springe paa Tæerne og med højede Knæ,
for at ikke Rystelsen eller Stødet af Bevægelsen
skal forplante sig igjennem Rygraden op til Hove-
det, saaledes bør og ved alle Voltigeer-Bevægeler
saadanne Rystelser hæves eller i det mindste
formindskes ved at slutte med Knæ og Laar, for-
inden man sidder sig paa Hesten.

17. I Huggen maae alle Hib udføres lette og
saal meget mueligt blot med Haandledet, og saale-
des, at man, om Hibet endog ikke træffer, dog
ikke forhugger sig ved en alt for dyb, stærk eller
stor Bevægelse. Hibet bør saameget mueligt liges-
ledes udføres med et vist Træk eller Snit, saa-
ledes at Hibet i virkelig Tilfælde vilde stjære,
hvor det traf.

18. Øvelserne bør ikke alene foretages i Mandskabets daglige og bekvemme Paaflædning, ikke heller alene ved Hjælp af de dertil brugelige Apparater og Requisiter, og paa de dertil bestemte Øvelsessteder og Pladse; men da en af Hensigterne med disse Øvelser tillige er, at Soldaten i sin Ejendom og i Feldten skal kunde gjøre Brug af dem, saa bør han, naar han har opnaaet nogen Faerdighed heri, tillige vænnes til at foretage de vigtigste og mest anvendelige Dele heraf i sin militære Paaflædning og med sine Vaaben, og at anvende dem paa de i hans tilkommende Ejendomstilstande. Paa denne Maade bør han øves i at løbe paa ujevne Steder op og ned ad Bakker, at springe over Grevter og Bække, og ned fra Gjærder og Stænter, at klavre op af Træer, at boltigere over Ledde og faste Bomme, at hugge med sine egne Vaaben, at springe op paa og ned af sin bepakkede Hest m. v., dog bør hertil ikun bruges hans sletteste Munderingsstykker og utjenstdygtige Vaaben.

19. Da mange Legems- og Vanefejl ved Øvelse funne, om ikke gandstæ høves, saa dog betydeligen rettes og afhjelpes, saa bør Læreren søger at øvne Rekrutten dermed ved ofte at gjøre ham opmærksom paa saadanne Fejl, og i Almindelighed

ved at lade ham gjøre det Modsatte af den Fejl han begaaer.

20. Han bør ikke blot søger at skaffe Rekrutten Faerdighed i de angivne Øvelser, men tillige søger at danne hans Udvortes, og at forstaffe ham den for en Militær saa nødvendige og anbefalende gode Udstand; dette skeer ved at paase, at det Forlangte ikke blot udføres rigtigt, men tillige udføres snukt, frit og med Munterhed, ved at øvne ham til under alle Øvelser at bære sit Legeme vel og uden Twang, ved at han ofte falder paa ham, og derved øvner ham til Maaden, paa hvilken han, uden at blive undselig og forlegen, skal nærme sig sine Foresatte, staae for dem og svare højt, tydeligt, frit og dog ærbdigt paa hvad der spørges ham om, og i Særdeleshed ved at vaage over, at Rekruttens hele Adfærd, som bør være god og fri, paa ingen Maade bliver twungen og derved ubehagelig, ja undertiden latterlig.

21. Ved alle de Øvelser, hvor Rekrutterne øves førstikke, staae de opstillede i deres sædvanlige Orden, træde Mand for Mand frem til Øvelserne og indtage efter deres Plads efter endt Øvelse, dog bør der ikke paalægges dem større Twang end nødvendigt, man maa snarere ved passende Opmuntering bringe dem til at foretage Øvelserne med Liv og Munterhed.

22. Læreren bør aldrig tage det Maal af Øjne, at Rekrutten skal dannes til en kraftfuld, dristig og dygtig Kriger, men ingenlunde til Konstner; det er uden for hans Bestemmelse og under hans Værdighed at forsøge Tid og Kraft i det urigtige Øjemed at lære Konstfærdigheder for enten at falde i Øjnene eller stille sig til Skue derved; hans fornuftige Øjemed bør det være at øve og danne Rekruttens Legeme til Gavn for Kongen og Staten, og han bør stræbe at anvende Alt for at naae dette vigtige Maal.

23. Endsköndt der bør sorges for, at enhver Rekrut i Exerseerskolerne opnaae den meest muelige Færdighed i alle de i dette Reglement fastsatte Dele af Gymnastiken, saa bør dog Jægerkorpsernes samt Regiments-Jægerkompagnierne Rekrutter fortrinligen dannes, for om mueligt at opnaae endnu større Færdighed i de vigtigste Dele heraf, end som her i Neglementet er bestemt; ligesom og disse Korpsers og Kompagniers tjenstgjørende Mandstab siden sørdeles bør øves i Huggen og Svømmen.

13de Kapitel.

Om de Dele af Gymnastiken, hvori det tjenstgjørende Mandstab for Fremtiden skal øves, og hvad herved iovrigt er at iagttaage.

§. 75.

Om Valget af de Underoffiserer, som skulle dannes til Esqvadrons- og Kompagnie-Lærere, samt hvor og hvorledes de skulle øves.

Erfaring har lært, at de fleste i dette Reglement fastsatte Dele af Gymnastiken vel kunde læres i Exerseerskolerne, men at dog nogle af Mandstabets formedelst mindre heldige Anlæg, i saa kort Tid ikke kunde opnaae den nødvendige Færdighed, især i Huggen og Svømmen. Det er tillige uden for al Twivl, at Soldaten, om han endog i Exerseerskolen har bragt det meget vidt heri, dog af Mangel paa fremdeles Hvelse taber de Fordele, som hermed ere forbundne. Da desuden de Rekrutter, som dannes i Exerseerskolen paa saadanne Marstider, hvor Svømmesøelser ikke kunne finde Sted, aldeles vilde tage denne Undervisning, saa skal, deels for at indhente det, som i Exerseer-

skolen mueligen ikke er lært, eller dog ikke bragt til den befalede Færdighed, og deels for endmere at støtte Soldaten den mueligste Færdighed i disse twende særdeles nytrige Øvelser, det tjenstgjorende Mandstab for Fremtiden kompagnie- og esqvadrons-øvels øves i

1. Huggen og
2. Svømmen,

og da de ved Regimenterne ansatte Gymnastiklærere ikke ene kunne overkomme det med disse Undervisnings Grene forbundne Arbejde, saa skal enhver Esqvadron og ethvert Kompagnie have sin egen Lærer i Huggen og Svømmen.

Disse Esqvadrons- eller Kompagnie-Lærere i Huggen og Svømmen skulle være de ved deres respective Regimenter eller Korpsen ansatte Gymnastiklærere behjælpelige ved Undervisningen og under deres Tilsyn fremdeles, overeensstemmende med dette Reglements Forstrakter, øve den Esqvadrons eller det Kompagnies Mandstab, hvorved de ere ansatte.

I Kjøbenhavns Garnison skulle disse Esqvadrons- og Kompagnie-Lærere dannes ved det militære gymnastiske Institut, og i Garnisonerne uden for Kjøbenhavn skulle de dannes af den eller de ved hvert Regiment eller Korps ansatte Gymnastiklærere.

Førinden at de med særdeles Færdighed selv praktisk skulle kunne udføre de i dette Reglement fastsatte Dele af Huggen og Svømmen, maan de tillige saavel theoretisk som praktisk lære den ved Undervisningen i disse Øvelser brugelige Fremgangsmaade, og de Forholds- og Forsigtigheds-Regler, som herved bør følges, for at de grundigen kunne instruere det Mandstab, som til disse Øvelser anbetroes dem.

De bør især øves tilgavns i at bjer ge, i at give enkelt Mand Lektion i Huggen, i at kommandere højt og tydeligt, samt i, med et hurtigt Blik at overse de medende Fejl og ligesaa hurtigen at rette dem.

De bør endvidere fortrinlig øves i sand militær Anstand og Adfærd, for at de desbedre kunne paase og fremme samme hos Mandstabet.

Ingen bør ansattes som Kompagnie-Lærer i Huggen og Svømmen forinden han har lært alt hvad som i dette Regements 5te og 8de Kapitel er fastsat, og aflagt Præsler paa sin Duelighed.

Til Esqvadrons- og Kompagnie-Lærere bør stedse vælges de dueligste og dertil meest disponeerde Underofficerer i hver Esqvadron eller Kompagnie, og fortrinligst de, som allerede have gjort nogen Fremgang i disse Øvelser. Skulde der tilfældigvis i en Esqvadron eller i et Kompagnie ikke findes en til Oplærelse heri fortrinligst stiftet

Underofficer, da bor en Underofficer af en anden Esqadron eller Kompagnie forsættes til en saadan Esqadron eller Kompagnie.

Hvis den til Oplærelse udvalgte Underofficer har særdeles Anlæg, saavel til Huggen, som til Svømmen, da skal en saadan Underofficer dannes til Lærer i begge Dele; naar han derimod ikke har fortrinlige Anlæg til en af disse Øvelser, da bor der i saa Fald af vedkommende Esqadron eller Kompagnie vælges 2de Underofficerer, for at enhver kan blive dannet til Lærer i den Øvelse, hvortil han findes at have mest Anlæg.

Før at ethvert Regiment og Korps stedse kan være forsynet med en Lærer i Huggen og Svømmen pr. Esqadron eller Kompagnie, saa skal, saasnart en Lærer afgaaer, strax en anden Underofficer kommanderes til Oplærelse i den eller de Dele, hvori den Afgaaede har været Lærer, og et saadant Kompagnies Mandstab skal imidlertid øves af de øvrige ved samme Regiment eller Korps staende Esqadrons- eller Kompagnie-Lærere, der afvechselende skulde undervise, indtil en ny Lærer er dannet.

Svømmelærerne skal dannes og øves 2de Gange daglig i Sommermaanederne, fra den Tid den anordnede årslige Exerceertid er endt, til Midten, ellers, hvis Vejrliget tillader det, til Slutningen af September Maaned; Lærerne i Huggen

skulle dannes og øves 2de Gange daglig i Wintermaanederne, fra den Tid Hostmansvrene ere op, hørte, indtil April eller Maj Maaneds Udgang, og skulle, i den Tid de oplæres, fritages for al anden Garnisons- og Regiments-Tjeneste eller Øvelse.

§. 76.

Om hvorledes Øvelserne i Huggen esqadron- eller kompagnievis skulle foretages med det tjenstgjørende Mandstab.

Disse foretages ligeledes i Wintermaanederne, fra den Tid Hostmansvrene ere endte, indtil den årsligen anordnede Exerceertid begynder.

Kompagnie-Læreren undersøger ved Øvelsernes Begyndelse, hvorvidt de af Mandstabet, som have været Rekrutter i samme Åar, have bragt det i Exerceerstolen, inddeler derefter hele Kompagniets Mandstab i 2de Klasser, saaledes, at de, som have lært alle de i Reglementet fastsatte Dele af Huggen, henøre til den 1ste Klasse, de derimod, som ikke endnu have lært alt hvad Reglementet påbyder, henøre til den 2den Klasse.

Mandstabet i den 1ste Klasse skal i Særdeleshed for det meste øves i Kontra-Huggen, dog bør de tillige undertiden afvechselende øves, enkelte i Leksionen og samlede i Myrallie-Huggen, for at de ikke ved idelig Kontra-Huggen om sider skulle forsomme at udføre Bevægelserne nsjagtige og be-

stemte. Hver Mand af 2den Klasse sves derimod stedse førstilt af Læreren i Espadonneren, Leksionen og i Myrallie-Huggen, indtil han har opnaaet saamegen Færdighed; at han kan flyttes op i 1ste Klasse og deeltag i de for samme bestemte Øvelser.

Skulde der af 2den Klasses Mandskab være flere, end Læreren selv kan øve, da kan han benytte sig af de dygtigste blandt den 1ste Klasses Mandskab til Hjælp ved Undervisningen, hvis de hertil findes duelige; medens Læreren giver enkelt Mand Leksion, da skal det øvrige Mandskab 2 og 2 øve sig sammen, og med hinanden igjentage, hvad de af Læreren have lært.

Øvelserne foretages aldeles overensstemmende med de i dette Reglement givne Forstriber; Læreren bør gaae gradevis frem, og paasee, at Mandskabet ikke blot opnaaer saa megen Færdighed og Ræshed som muligt, men at det tillige vedligeholder og om muligt end bedre indsoer den i Exerseerstolen lærte Anstand og Holdning.

§. 77.

Om hvorledes Svømmeøvelserne skulle foretages esqvadrons- eller kompagnievis med det tjenstgjørende Mandskab.

For at forvisse sig om, hvad hver Mand i Esqvadronen eller Kompaniet har lært, maa Lærer-

ren, den første Dag Mandskabet samles til Svømming, i Selen prove Enhver, som han ikke kender; efter denne Prøve inddeler han dem ligesom ved Huggen i tvende Klasser. De, som enten ikke have lært at svømme i det forrige Åar, eller i det mindste ikke have lært det, som i Reglementet §§ 51, 52 og 53 er fastsat, ansættes i 2den Kasse, og de, som have lært det i bemeldte §§ paabudne, samt de, der desuden have lært det, som i den 54de og følgende §§ er fastsat for saadanne, der have fortrinlige Anlæg til Svømmen, ansættes i den 1ste Klasse.

De Dueligste af 1ste Klasses Mandskab bruges af Læreren til Medhjælp ved den 2den Klasses Øvelse, og 2 eller 3 af de fortrinligste Svømmere bruges som Observatører. Ved denne Medhjælp vil han, naar Undervisningen behandles med Orden, i en Tid af 6-8 Uger kunne bringe den største Deel af 2den Klasses Mandskab til at kunne svømme; naar de have opnaaet nogen Færdighed, da opflyttes de i den 1ste Klasse, hvor de, i Forening med det øvrige af denne Klasses Mandskab, sves i de vanskeligere Dele af Svømmen, samt i de simpleste Evolutioner.

Ved disse Øvelser bør stedse en af Kompaniets Offiserer være overværende, for at paasee Orden og sørge for Undervisningens rafte Gang,

samt vaage over, at den behandles aldeles over-eensstemmende med dette Reglements Forskrifter.

Naar flere Kompagniers, eller et heelt Regiments, Mandstab sves paa eengang, da bør den eller de ved Regimentet ansatte Gymnastik-Lærere i Offiserernes Overværelse og ved deres Medvirfnings ordne alt Øvelserne vedkommende, og paasee, at den nødvendige Forsigtighed ved Fremgangsmaaden i Øvelserne iagttages.

§. 78.

Om hvorledes Gymnastiklærerne for Fremtiden bør vælges og opträdes.

Da det for Fremtiden ikke blot bliver de ved Regimenterne og Korpsene ansatte Gymnastik-Læreres Pligt at danne Exerseerskolens Rekrutter i alle de for samme befalede gymnastiske Øvelser, samt ved Offiserernes Medvirfning at ordne Øvelserne i Huggen og Svømmen, naar disse foretages med hele Regimentets og Korpsets eller med flere Esqvadroners eller Kompagniers Mandstab paa eengang; men da Gymnastik-Lærerne, i Garnisonerne udenfor Kjøbenhavn, tillige for Fremtiden skulle danne de Esqvadrons- eller Kompagnie-Lærere, som ved Regimenterne skulle ansættes, saa er det nødvendigt, at de selv ved fortrinlig Dannelse gjøres stikkede til at kunne opfylde disse dem saaledes paalagde større Pligter.

Det paalægges derfor det militære gymnastiske Institut, i Særdeleshed at bære Omsorg for, at de fra Regimenterne og Korpsene til Oplærelse ved bemeldte Institut kommandeerde Elever ved særdeles Dannelse i Gymnastiken gjøres stikkede til denne deres højere Bestemmelse, ligesom det og paaligger samtlige respective Regiments og Korps' Chefer og Kommandører at sørge for, at de Subjekter, som udvalges til Oplærelse, ere unge Mennesker med særdeles Anlæg til Gymnastiken, og især saadanne, som ved Regimentet eller Korps set allerede have gjort god Fremgang i Øvelserne, som og, at saadanne Underoffiserer forene Sundhed og et godt Udvortes med Munterhed, Liv, og de øvrige for en saadan Lærer nødvendige og anbefalende Egenstæder, og da Gymnastik-Lærerens Dannelse medtager i det mindste to Aar, saa skal ethvert Kavallerie-Regiment og ethvert Korps, saavidt muligt, være forsynet med tvende saadanne Lærere i Gymnastiken, ligesom saadant er Tilsfældet ved Infanterie-Regimenterne, da sligt medfører den Nytte, at Underviisningen ved et Kavallerie-Regiment eller et Korps, i Tilsfælde af en Lærers pludselige Afgang eller langvarige Sygdom, ikke standses indtil en nye Gymnastik-Lærer atter er op lärt.

§. 79.

Om de ved Regimenterne ansatte Gymnastik-Læreres, samt om Kompagnie-Lærernes fremdeles aarlige Øvelser.

Før at ikke saavel Gymnastik-Lærerne, som Lærerne i Huggen og Svømmen, skulle tage den Færdighed og Duelighed, som de bør have i selv at udføre og behandle disse Øvelser, saa bør de alle, uden Undtagelse, hver Sommer, forinden Svømmesvæserne skulle begynde med det tjenstgjørende Mandskab og Rekrutterne, i 6 Dage øves, saavel theoretisk som praktisk i Svømmen; og hvert Efteraar, forinden Øvelserne i Huggen skulle begynde med det tjenstgjørende Mandskab, i 8 Dage øves saavel theoretisk som praktisk i Huggen.

I Kjøbenhavns Garnison skulle saavel Gymnastik-Lærerne som Kompagnie-Lærerne øves ved det militære gymnastiske Institut, og i Garnisonerne uden for Kjøbenhavn skulle Kompagnie-Lærerne øves af de ved Regimenterne og Korpserne ansatte Gymnastik-Lærere, under en dertil kommanderet Offiseers Inspektion; Gymnastik-Lærerne bør, i Garnisonerne uden for Kjøbenhavn, ved denne Lejlighed tillige selv deelteage i Øvelserne, for at de, ligesaa lidet som Kompagnie-Lærerne, af Mangl paa egen Øvelse, skulle tage den praktiske Færdighed, som de allerede havs opnaaet, og hvilken

de som Lærere saameget mere stedse bør stræbe at vedligeholde.

Disse Øvelser skulle foretages aldeles overeensstemmende med dette Reglement, dog bør Kontrahuggen og Bjergen fortrinligst øves, ligesom og Undervisningsmaaden ved Huggen og Svømmen samt de Forholds- og Forsigtigheds-Regler, som ved Undervisningen i Almindelighed skulle iagttages (Kapitel 12te) ved denne Lejlighed tillige, paa ny bør indstærpes.

Saavel Gymnastik- som Kompagnie-Lærerne bør i de til deres egen aarlige Øvelse fastsatte 6 og 8 Dage frietages for al anden Regiments- og Garnisons-Tjeneste.

Naar en Gymnastik- eller Kompagnie-Lærer, formedelst Sygdom hindres fra at deelteage i disse Øvelser i den dertil bestemte Tid, da bør det Forsomte indhentes saasnart han bliver frisk, og der som Vejrliget ikke skulle tillade, at Svømmesvæserne foretages i de dertil fastsatte 6 Dage, saa bør de udsættes, og foretages saasnart Vejrliget begunstiger Øvelserne.
